

VGA MONITOR

VIII. ÉVFOLYAM, 45. SZÁM

I N F O R M Á C I Ó
T E C H N O L Ó G I A

1998. NOVEMBER 6.

Ugróiskola

Magneto-optikai meghajtók

Cserélhető lemezes, korlátlanul újraírható adattároló eszköz. Maximális kapacitás: 640 MB. 4 MB/sec adatátviteli sebesség. Beépíthető (3,5"), és külső meghajtó. SCSI v. párhuzamos I.F.

Merevlemez meghajtók

Audio/Video alkalmazásokhoz is!
3,5" SCSI UltraWide - 4,55 / 9,1 / 18,2 GB - 5 év garancia!
2,5" ATA-3 - 2,1 GB / 3,2 GB - 2 év garancia!

Procomp-Hungary 1107 Budapest, Szállás u. 21.
tel: 262-6631, 261-8235, 260-4348 fax: 260-6318

ÁRZUHANÁS ÁRZUHANÁS

KIÁRUSÍTÁS!

HP Desk Jet 520	27.893,-
Olivetti JP 150 WS (lapadagoló nélkül)	14.900,-
IBM 4201 Proprinter 9tü/A4	13.350,-
HP Laser Jet III	30.429,-
Brother HL 10 PS(2 papírtírók)	55.786,-
IBM 4047 Value Writer 600	22.821,-
IBM PS/2 386 SX, 2MB, 40-80HDD, VGA	7.500,-
Intel 486 DX50, 16MB, 1.6GB, 14"VGA color monitorral	56.200,-

A gépek indulókészlettel és 1 hónap garanciával.
Az árak ála nélkül értendők!

Szaküzleteink: 1149 Bp., Angol u. 48. T/F: 267-6438
7621 Pécs, Rét u. 25. T/F: (72) 336-425
9700 Szombathely, Körmendi u. 100. T: (94) 316-839

ÁBLAKOK

Már régóta keringenek hírek arról, hogy a Windows NT 5.0-nak valami egész más lesz a végleges neve, s hogy ez a **névváltozás** egyben valami egyőbnek a gyökeres megváltozását is jelenti majd... A találgatások feloldásáról olvashatunk a **3. oldalon**.

Üzembe helyezték a **világ legnagyobb számítógépét** – adjuk hírül a **4. oldalon**. A szenzáció természetesen csakis Amerikából érkezhettek, ahol minden a legnagyobb, leggyorsabb, legmagasabb. A legfontosabb számítástechnikai kiállítás is ott lesz hamarosan, hiszen november 16-án nyitja kapuit **Las Vegasban a Comdex**, ahonnan reményeink szerint a Monitor stábjá tudósítja majd a leggyorsabban a számítástechnika újdonságai iránt érdeklődőket. Egy icipici előzetest – legalábbis a Seagate comdexes újdonságairól – már most is találhatunk a **7. oldalon**.

Sakkprogramok küzdelme zajlott nemrégiben Debrecenben, ahol szakszerzőnk szerint a leglelkesebben foglalkoznak a programozás és speciális területével. A versenyt bemutató sorozatunk a **12. oldalon** kezdődik, s következő számunkban folytatjuk majd a beszámolót.

Amptron®

Alaplapok

www.amptron.com

PM 8600 VX II 512K
PM 9100 TX3 + hang + VGA
PM 9400 TXpro 512K + hang

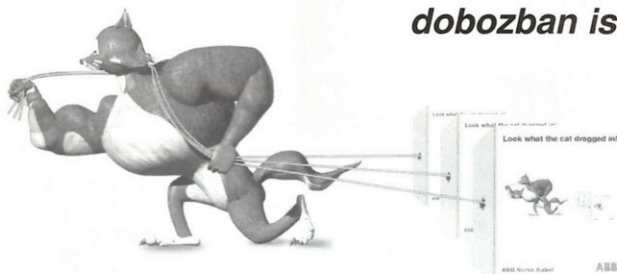
PM 9700 TX4 + 1MB + hang + AGP
PM 9800 Intel TX 430 512K
PM 9900 AGP + 1MB + hang + 100MHz

PII 2200 PII + 440LX + ATX + AGP
PII 2300 PII + EX + AT + AGP + hang
PII 3100 PII + BX + ATX + Gigabyte OEM

A LEGGYORSABB, A LEGJOBBAN SZERELHETŐ ALAPLAP

Nagykereskedelmi partnereink és információ: 06-(20)-551-443

MADE IN USA TERMÉKEK A LEGJOBB NONAME ÁRAKON!

ABB minőség, kedvező árak!**Már
dobozban is!****UTP CAT.5**
100 Mbit/s**45 Ft/m****FTP CAT.5**
100 Mbit/s**62 Ft/m**

Áraink az áfát nem tartalmazzák.

Viszonteladónak további kedvezmény!

Mérnöki Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.
1138 Budapest, Váci út 152-156.
Telefon: 339-9399/2372
Kábelértékesítés
Telefax: 359-6723

ABB**ICC-konferencia az EC perspektíváiról**

KOVÁCS ATTILA

Electronic business: a roadmap for solutions címmel először rendezett Magyarországon konferenciát a párizsi székhelyű International Chamber of Commerce (ICC) üzleti világszervezet és az ICC Hungary. Az elsősorban az elektronikus kereskedelem (EC) lehetséges megoldásainak feltérképezését célzó rendezvényre október 29. és 30. között, a Budapest Kongresszusi Központban került sor. A mintegy százhusz résztvevő olyan nemzetközi és hazai szaktekinélyek előadásait hallgathatta meg, akik között akadt bankigazgató, miniszter, vezető IT- és távközlési szolgáltató cég igazgatója, valamint nemzetközi üzleti szervezet vezetője. Az eseményt *Katona Kálmán*, a KHVM minisztere nyitotta meg. A konferencia fő témáiról szólva kijelentette, hogy az elektronikus kereskedelem megvalósításához a két legfontosabb előfeltétel: az üzleti forgalom biztonsága és a piaci magatartás tisztessége. Ebben pedig jelentős szerepe lehet a kamaráknak. A miniszter szerint a jelenlegi statikus gazdasági kapcsolatok dinamikussá válnak, ami az elektronikus kereskedelem ugrásszerű növekedéséhez vezet.

Allen Miller, az EDS ügyvezető igazgatója azt hangsúlyozta, hogy a megbízható, elérhető és használható távközlési infrastruktúra elengedhetetlen alapkövetelmény az elektronikus kereskedelemhez.

William Cameron, a kanadai Imperial Bank igazgatója a bank mint bizalmi platform szerepét emelte ki az EC-ben. Az elektronikus kereskedelem bevezetésével a tranzakciós költség csökken, a közvetítő szerepe megszűnik.

Diane Sharpe, a brüsszeli Nemzetközi Távközlési Felhasználói Csoport elnöke a különböző szektorok és hasonló célú szervezetek együttműködését szorgalmazta a globális infrastruktúrában, hiszen nincs szükség arra, hogy a regionális szervezetek külön-külön dolgozzanak az EC kutatásán.

Lars Stalberg, az Ericsson alelnöke szintén utalt az októberi, kanadai OECD-konferenciára, ahol kifejezték, hogy az elektronikus kereskedelemre csak akkor térnek át a gazdaság szereplői, ha az hatékonyabb és olcsóbb, mint a hagyományos kereskedelem. Kiemelte az Internet-protokollt, amely szerinte minden egyes médium számára alapvető lesz. A mobilitás, a bárhol, bármikor való kommunikálási lehetőség szintén fontos. Az EC-hez sokkal többre van szükség, mint ami jelenleg a mobilhálózatokban rendelkezésre áll. Az előadó szerint az EC világméretűvé tételéhez globális gondolkodás, a különböző világrészek (más szabványok, más gondolkodásmód) közötti együttműködés is szükséges, no meg az, hogy a kormányok minimális szabályozási tevékenységet fejtsenek ki az elektronikus kereskedelem terén. Stalberg szerint az EC megvalósításában a legjobb „motor”, a leghatékonyabb hajtóerő a verseny.

A konferencia további előadásai a következő témákhoz kapcsolódtak: a személyes adatok védelme; az elektronikus kereskedelem üttörői; az Internet szabályozása; marketing az Interneten; a kereskedelem elősegítése a kibernetikus térben: szerepek, szabályok, felelőségek.

Szalonképes régió

Mostantól magyar szervezetek meghívott képviselői is részt vehetnek az EU Információs Társadalom Fórum szervezet munkacsoportjának tevékenységében. Az október 20-án, Strassbourghban rendezett ülésen az Európa Bizottság döntése értelmében

32 közép-kelet-európai országokból származó taggal bővítették a fórum létszámát, ebből ötven hazai szervezetet képviselnek: a KHVM-et, a HÍF-et, az NJSZT-t, a Magyar Robot Technikai Társaságot és a Nemzeti Hírközlési és Informatikai Tanácsot.

Lucent–Novell egyezmény

A Lucent és a Novell a NetWorld+Interop kiállításon bejelentette, együtt dolgozik azon, hogy felgyorsítsa a címárképes hálózati szabványok és az irányelv alapú hálózatkezelés fejlesztését és elfogadtatását – ismertették a cégek hazai képviselői.

A címárképes hálózatkezelés, összehozva az alkalmazásokat és eszközöket, leegyszerűsíti a hálózatkezelést, és lehetővé teszi, hogy a vásárlók üzleti igénye-

ik alapján állítsák be hálózati alkalmazásai prioritásait. A Windows NT-, a Unix- és a NetWare-környezetet nyílt platformként kezelő Novell-címárkezelés jó alap ehhez. A Novell és a Lucent Technologies együttes technológiáját használva a felhasználók csökkenthetik költségeiket, és növelhetik a hálózat teljesítményét azáltal, hogy szabványos, irányelv alapú hálózatfelületi funkciókat használnak.

Időben kapjon észbe...

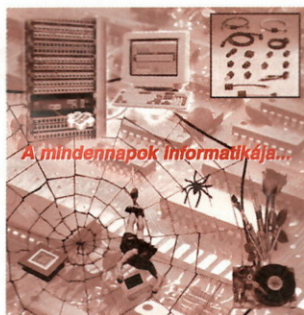
- ⊕ Vírusvédelem
- ⊕ HotLine (30)940-1459
- ⊕ Rendszerfelügyelet
- ⊕ Szaktanácsadás
- ⊕ CD ellenőrzés
- ⊕ Adatmentés

...mielőtt adatait veszteség érné.

VirusBuster™

Tel./fax: 430-8350, 242-2130, 240-1546
<http://www.vbuster.hu>

INFORMATIKAI HÁLÓZATOK TERVEZÉSE ÉS KIVITELEZÉSE

- Számítástechnikai-, hírközlő, és erősáramú hálózatok
- Szünetmentes hálózatok és energiaellátás, túlfeszültség elleni védelem
- Komplet rendszerek esetén tanácsadás, döntéselőkészítés
- Optikai, strukturált és hagyományos hálózatok
- Hálózatépítő elemek
- Aktív eszközök, számítógépek, gépkalkitások

**Rövid kivitelezési határidő,
15 év rendszergarancia!**

1138 BUDAPEST, CSERHALOM ÚT 4.
TELEFON & FAX: 350-5093 TELEFON: 350-6227, 350-6235
E-mail: profon@mail.malav.hu http://www.profon.hu

3Com-csomag

A 3Com részesedése a régióban Magyarországon a legkisebb, a lengyel és a cseh piacon közel egyforma. Ennek történeti okai vannak. A Cisco a magyar piacon jelent meg legelőször, míg a cseh és a lengyel piacon csak később, ezért ezt a piacot tudták a legnagyobb mértékben meghódítani. A 3Com annak érdekében, hogy erősítsen piaci pozícióját, és bizonyítsa az értékesítésben részt vevő partnerek iránti elkötelezettségét, most sajtótájékoztatót bejelentette, hogy új felhasználói hálózati megoldásokat vezet be, és további oktatási és ösztönző programokat szervez kifejezetten azoknak a kereskedelmi partnereinek, amelyek növelni kívánják az SME-szektorban elért piaci részesedéseiket, valamint bővíti a hálózati termékekből álló OfficeConnect és SuperStack II termékcsaládját.

A 3Com hálózati termékekből álló OfficeConnect családot úgy alakították ki, hogy napjaink növekvő kisvállalkozásainak irodáit és PC-it megbízható hálózatokkal kösse össze, amelyeket csekély hálózati ismeretekkel is egyszerűen lehet telepíteni és karbantartani.

A 3Com viszonteladói csatornáin keresztül és a boltokban megvásárolható

csomagban minden olyan elem megtalálható, amelyre két vagy több PC-ből álló hálózatok kialakításához szükség lehet: pl. két hálózati kártya, egy darab 4 portos hub, kábelek, lokalizált telepítési és felhasználói kézikönyv.

Az OfficeConnect hálózati készlet a 3Com díjnyertes hálózati kártyáit tartalmazza, és egy 4 portos hubot, amelyek segítségével kettő vagy több PC-ből álló komplett hálózatot lehet kialakítani. A csomag részletes tartalma: két EtherLink III ISA hálózati kártya, egy OfficeConnect TP4 hub (4 portos), 56 kbps LAN modem, két 7.62 méter hosszúságú, 5 UTP kategóriájú kábel, a 3Com telepítő varázsló szoftverre és lokalizált, lépésenkénti telepítési utasítások, valamint az OfficeConnect Network Assistant CD.

A 3Com új 4 portos OfficeConnect hálózati készlete társa a 8 portos verzió, amelyet az első hálózatukat telepítő, terjeszkedő vállalkozásoknak szántak.

A SuperStack II készlet tartalmazza a SuperStack II Switch 3300 FX kapcsolót, a SuperStack II Dual Speed Hub 500 hubot (12/24 port), a SuperStack II Switch 610/630 kapcsolót (24/24 port) és a SuperStack II Switch 1000Base-SX modul.

NT: nyet

Már régóta keringenek hírek arról, hogy a Windows NT 5.0 operációs rendszernek valami egészen más lesz a végleges neve, s hogy ez a névváltozás egyben valami másnak a gyökeres megváltozását is jelenti majd... Október 28-án végre hivatalosan is nyilvánosságra hozták a szoftveróriás vezérkarának döntését: az operációs rendszer új neve Windows 2000 lesz, s ezzel megszűnik a már túlhaladott NT (New Technologies) elnevezés, amely 1992-ben bukkant fel először. Hivatalosan megerősítették azt is, hogy nem csak az NT szűnik meg, hanem a Windows 95, Windows 98 vonulata is, s minden gépet, legyen az kliens (ügyfél) vagy szerver (kiszolgáló), a Windows 2000 nevű termék hajt majd, illetve annak különböző változatai, vagyis inkább különböző kiépítettségű változatai.

A kliensek, azaz az egyedi asztali gépek operációs rendszere a Windows 2000 Professional elnevezésű termék lesz, amely elsősorban a kereskedelmi alkalmazásokat támogatja, legfontosabb jellemzője pedig a nagy biztonság és a mobilszámítógépek támogatása. A szerver-operációs rendszereknek három változata is lesz, s ezek elsősorban méretben, de funkciókban is különböznek majd egymástól.

A Windows 2000 Server ideális megoldást jelent majd a kis- és közepeméretű

vállalati alkalmazásokhoz, web-szerverekhez, valamint munkacsoportok és hivatalok számára. A Windows 2000 támogatja a két CPU-s SMP rendszereket. A Windows NT Server 4.0 továbbfejleszhető lesz a Windows NT 2000 szintjére négy CPU-s SMP rendszereken is.

A Windows 2000 Advanced Server alapú rendszerek nagy teljesítményű vállalati és alkalmazási szerverként használhatók majd. Az új operációs rendszer alapállásban támogatja a 4 CPU-s SMP rendszert, valamint a nagy fizikai memóriát. Ez a változat ideális lesz nagy adatbázisok kezeléséhez, illetve a sok adat mozgását igénylő munkákhoz. A Windows 2000 Advanced Serverbe már integrálták a fűrtkező technológiát. A Windows NT 4.0 Enterprise Editiont használók operációs rendszerüket továbbfejleszhetik a Windows 2000 Advanced Server szintjére 8 CPU-s SMP rendszeren is.

A Windows 2000 sorozat csúcsa a Windows 2000 Datacenter Server lesz, amely támogatja majd a 16 CPU-s SMP rendszereket, és 64 GB fizikai tár kezelésére lesz képes. Az Advanced Serverhez hasonlóan támogatja a fűrtkeztést is. A Microsoft ezt a terméket elsősorban az óriási adatraktárokhoz, gazdasági elemzésekhez, a nagyméretű tudományos és műszaki szimulációkhoz, valamint online tranzakció-feldolgozásokhoz ajánlja.

Ugróiskola

GUTTRAY LÁSZLÓ

Teljesítménykényszerben élünk. Erről szól a sport világa: légy gyorsabb, ugorj magasabban, dobj nagyobbabban, ezért a sportolók egyre többet töltenek edzőtermekben, már nem csak a születési adottságok számítanak, hanem egyre inkább a szorgalom és a türeklenség, ha pedig valamelyik elfogy, akkor jöhetnek az anabolikus szteroidok, a dopping megelmezési hatásait, előbb győz a sportoló, azután veszt – előbb egészséget, aztán életet.

A számítástechnika világában is egyre erősebb a teljesítménykényszer, a „sportágak” régen ki vannak találva, a kérdés változatlanul az: ki tud még gyorsabban (például processzor-óraajelen) vagy éppen kisebbet (ha palmtopról van szó), nagyobb kapacitást (merevlemezke esetében) vagy nagyobb képátvitelt, s ha ezekre megvan a válasz, akkor jön az újabb kibővítés: ki tudja a leghamarabb elkészíteni, ráadásul a legolcsóbban.

Tessék csak elolvasni lapunk legújabb „lekeket” is tartalmazó híreit! A műszaki paraméterek láttán egyáltalán nem tilos indulatszavakat süttögni (őh, hub stb.), elborzadni vagy elgondolkodni, meddig növelhető még a teljesítmény. No meg hogy meddig érdemes. Valószínűleg a határ a csillagos ég, fejlődni kötelező, aki megáll, ugyanolyan rosszul jár, mint az előbb említett doppingoló sportoló.

Ha nagyon filozofikus akarunk lenni, akkor megállapíthatjuk, hogy veszélyt csak a két szélsőség (a leállás és a túlbajszolás) jelent, normális fejlődés esetén nem lehet baj. Csakbogy sokak szerint a fejlődés jelenlegi sebessége már kezelhetetlen produktumokkal is szolgál, egyszerűen nincs idő kiismerni az új hardverelemeket, szoftvereket vagy szolgáltatásokat, mert mire egy kicsit is kipróbáljuk a lényegét, ugyanabban a műfajban már ott a következő, csak valamivel jobb, olcsóbb stb. Nagyon valószínű, hogy a Guinness-rekordok között azért nem jegyzik a számítástechnikában elért csúcsokat, mert mire nyomdába adnák az aktuális szócikkeket, addigra réges-régen megdőlnének a rekordok.

Persze lehetne példa az újságkésztés is: ki tudja elsőként megjelentetni azokat a híreket, amelyek egyébként tisztavirág-életűek, hiszen ahogy megírtad, hogy megszületett a még gyorsabb, már jön is a faxból a „még gyorsabb plusz egy”-ről szóló legfrissebb hír. Ráadásul már nem is a faxból jön, hanem egyenesen az Internetről, a hírfelügyelő szolgáltatásoknak köszönhetően a világ több tízmillió monitorán egyszerre jelenik meg, ha elkészült a még nagyobb vagy a még gyorsabb.

Teljesítménykényszerben élünk. Azt mondták, öt perc múlva be kell fejeznem a cikket.

Azután újra szóltak: csak két percem van.

Dupla kapacitású merevlemezek

Még ez év végén és a jövő év elején a maiaknál 2-2,5-szer nagyobb tárolókapacitású merevlemez meghajtók kerülnek forgalomba, és nincs messze a 100 GB-os meghajtók piacra kerülése, sőt az 1 TB-osok 2010 előtti megjelenése sem utópia már. Ezt igazolják az utóbbi napok bejelentései és hírei is.

Az IBM először bejelentette a korábbról kétszer nagyobb kapacitású, 2,5 inches mobilszámítógépekbe szánt meghajtókat. A 10 és 14,1 GB-os merevlemezek messze felülmúlják a konkurencia 8 GB-os termékeit. Az IBM bejelentette a 14,1 GB-os TravelStar 14GS, a 10 GB-os TravelStar GT notebook-meghajtót és a 6,4 GB-os TravelStar 6GN-t az ultra hordozható notebookokhoz. A TravelStar 14GS az asztali rendszereket helyettesítő, hordozható PC-eket célozza. A TravelStar 14GS ára 845 dollár, a TravelStar 10GT 715, a TravelStar 6GN pedig 429 dollárba kerül.

Öt nappal később az IBM bejelentette a 3,5 inches meghajtók gyorsabb és nagyobb kapacitású változatait. A 9,1 GB-os UltraStar 9LZX-ben a lemez 10 020 fordulatszámmal forog percenként. Ennek eredményeként elérési ideje 5,3 ms, médiaátviteli sebessége 187,2-243,7 Mbps, 5 lemeztányért és 10 MRX fejet tartalmaz. Az Ultra2 SCSI Fast/Wide interfész 40 Mbps sávszélességet biztosít.

Az UltraStar 18ZX kapacitása 18,2 GB, és szintén 10 020 fordulat/perc sebességgel működik. Átlagos elérési ideje 6,5 ms. Tartalmaz egy 4 MB-os buffermemóriát, 10 lemeztányért és 20 MRX fejet. A 9,1 GB-os meghajtóhoz hasonló sávszélességgel és interfésszel rendelkezik.

A 36,4 GB-os UltraStar 36XP-ben a lemezek 7200-at fordulnak percenként. Ebbe a meghajtóba szintén beépítettek egy 4 MB-os buffert. Átlagos elérési ideje 7,5 ms, belső sávszélessége 143,2 és 231,2 Mbps között van. Tíz lemeztányért és 20 MRX fejet tartalmaz. Az adatsűrűség 2,76 milliárd bit/inch2.

Az Ultra2 SCSI Fast/Wide interfész 40 Mbps sebességgel továbbítja az adatokat.

A legnagyobb adatsűrűséggel az UltraStar 18ES/9ES 18,2 és 9,1 GB-os meghajtó rendelkezik: 3,03 milliárd bit/inch2. Ezért ezek csak 5 és 3 lemeztányért és 10, illetve 5 GMR fejet tartalmaznak. A buffer mérete 2 MB. A percenként 7200 fordulattal üzemelő meghajtók elérési ideje 7,0 ms, és Ultra SCSI, Fast, Fast/Wide, Ultra2 SCSI Fast/Wide interfésszel kaphatók.

A Seagate 1999 elején 50 GB-os, 3,5 inches meghajtók bevezetését tervezi.

Egyes ipari elemzők szerint a mágneses tárolók adatsűrűsége évenként 60%-kal növekedik. Ennek alapján azt prognosztizálták, hogy a 100 GB-os meghajtók már 2001-2002-ben megjelennek, először szerverekben, majd 2005-ben már a tömeggyártású PC-kbe is beépítik ezeket. A mai 4 GB-os merevlemezek 4000 darab 2 Mpixeles (24 bit/pixel)

kép tárolható. Ez 6 MB-nyi adat, ami tömörítéssel 1 MB-ra csökkenthető. Így egy 100 GB-os lemezen 100 000 fotó rögzíthető.

Az 1 TB-os lemezek megjelenése 2006-2007 táján várható a szerverekben, és 2010-ben már PC-kben is kaphatók lesznek. Egy ilyen lemez kapacitása 10 000 CD-ével egyenlő, és 280 órnyi videót képes tárolni.

64 bites forradalom

A Sun Microsystems a 64 bites UltraSPARC processzorok nagy teljesítményének támogatásához bejelentette a Solaris 7 operációs rendszert. Az UltraSPARC II processzorokat a Sun már úgy tervezte, hogy azok lehetővé tegyék egy rendszer skálázását 64 CPU-ig. Ennek eredménye, hogy a rendszer teljesítménye egyszerűen, egy vagy több processzor hozzáadásával növelhető. A Solaris 7-környezetben az UltraSPARC II processzorok teljesítménye megnő a korábbi Solaris 2,6-környezethez képest, amely különösen jól jön a high-end munkaállomás- és szerveralkalmazásoknál, valamint nagy teljesítményű telekommunikációs megoldásoknál.

A Solaris 7 kompatibilis a 32 bites alkalmazásokkal, és képes azokat eredeti bináris kódban, 64 bites kódú környezetben futtatni. Az új operációs rendszer a 64 bites UltraSPARC mellett a 32 és 64 bites Intel-architektúrát, illetve hardvert is támogatja.

Üzembe helyezték a világ leggyorsabb számítógépét

Al Gore, az Egyesült Államok alelnöke üzembe helyezte a világ legnagyobb teljesítményű – 3,9 TFLOPS – számítógépét. A Lawrence Livermore National Laboratoryban működő Blue Pacific szuperszámítógép az IBM RS/6000 SP gépén alapul, és 15 000-szer gyorsabb, mint egy PC.

Az IBM hivatalos közlése szerint az új rendszer jelenleg 1464 csomópontot, csomópontonként 4 (összesen 5856) processzort képes kezelni, 75 TB merevlemez és 2,5 TB ECC SDRAM-memóriát tartalmaz. Az új szuperszámítógép 900 m² helyet foglal el, súlya 50 tonna, és 408 mérföld kábelt „emésztett fel”.

Az új szuperszámítógépen a korábbiaknál sokkal komplexebb szimulációs programok futtathatók, így lehető-

ség van a nukleáris fegyverek ellenőrzésére azok felrobbantása nélkül. A korábbi számítógépek a fegyverek szimulálását egy- és kétdimenziós formában végezték, míg most a szimuláció lehetővé vált mind a három dimenzióban.

A Silicon Graphics leányvállalata, a Cray Research a vezető szuperszámítógép-gyártó szintén fejleszt 4 TFLOPS teljesítményű gépet, amelyet az Új-Mexikóban található Los Alamos National Laboratoryban helyeznek üzembe. Az IBM már dolgozik a 10 TFLOPS teljesítményű, Option White nevű szuperszámítógépen, ezt követi majd egy 30 TFLOPS teljesítményű gép, és végül a 10 éves, 1 milliárd dolláros program végén jön egy 100 TFLOPS teljesítményű masina. Az IBM RS/60000 SP (skálázható párhuzamos) architektúra olyan mértékben bővíthető, hogy a rendszer elérheti az 1000 TFLOPS vagy az 1 PFLOPS (petaFLOPS) teljesítményt is.

Helyesbítés: A táblázatkészítés rizikóval jár. Időkorlátok vagy a kompetens személyek körüli hercehurcák nehezítik. Így esett ez a Compair Monitorban megjelent ügyvitel

Forgalmazó/Fejlesztő	Program neve	Főbb funkciók													Hálózati alkalmazás	Tájékoztató nettó ár (Ft)	
		Számvélt. Könyvtár	Pénzügyi Adat	Bérl. Döntés	Bérl. Érték	Munkaadó/Beszámít.	Hátréfordít. Számítás	Tárgyi eszköz	Értékesítés/Értékelés	Árny. Számítás	Bérl. Számítás	Számlázás	Munkaadó/Beszámít.	Egyéb			
Deltha Rendszerház Kft.	SigmaBÉR			x/-	x/x	x/-	x								UK, Ü	x	(1) 25 főig, 1 cégre 17 900
Deltha Rendszerház Kft.	SigmaKÉSZLET		x/x	x/-					x	x	x	x	x/x		HP, Ü, UK	x	(1) 1 számlakibocsátó, 500 szept/év 11 900
Deltha Rendszerház Kft.	DelthaCONTO	x/x	x/x	x/x				x							HP, Ü, UK	x	(1) 1 cégre, korlátlan bizonylat 30 000
Deltha Rendszerház Kft.	DelthaSZÁMLA		x/x	x/x					x	x	x	x	x/x		UK, Ü	x	(1) számlakibocsátó, 250 számla/év 12 900
Infotéka/ü. a.	Cassa 98 Pro		x								x	x	x			x	44 000 (1)
Infotéka/ü. a.	Számla 2000		x									x	x				42 000
Infotéka/ü. a.	Számla 2000 Fx		x									x	x			x (2)	52 000 (1)
Infotéka/ü. a.	Napló 2000 Prof.	x	x	x											Fszml		32 000
Infotéka/ü. a.	Kontír 2000	x	x	x											Fszml		44 000
Infotéka/ü. a.	Tárgyi eszköz								x								44 000
Infotéka/ü. a.	Bér 2000					x											32 000
Kulcs-Soft	KulcsWin sorozat	FK, NF, KK	x/x	x	x/x	x			x/x		x/x	x	x/x			x	40 000
Revolution/ü. a.	Iroda++ Compact	x	x/x	x/x		nem/x			x	x	x	x	x			x	59 900 – 149 900 (1)
Revolution/ü. a.	Iroda 5.3++	x	x/x	x/x		nem/x			x	x	x	x	x	(1)		x	(2)
Unit/ü. a.	Integrált ügyviteli programcsomag	x/x	x/x	x/x	x/x	x/-		x	x	x	x	x	x			x	n. a.
Unit/ü. a.	Business Kereskedelmi Rendszer		x/x	nem/x							x	x	x/x			x	89 000 (1)
Unit/ü. a.	Business Pro Külkereskedelem		x/x	nem/x							x	x	x/x			x	249 000 (1)

Rövidítések: ÁF – áruforgalom, EK – egyszeres könyvvitel, ENY – eszköznyilvántartó, ÉRT – értékesítés, FK – főkönyv, Fszml – folyószámla, HP – házi pénztár, KK – kettős könyvvitel, KSZ – közüzemi számlázás, MÁ – modul

Itt a színe-Java!

Az első magyarországi Java-központot nyitották meg október végén az IQSoft és a Sun Microsystems együttműködésében. Szabó Tamás, az IQSoft ügyvezetője elmondta, céljuk, hogy a magyar szoftverfejlesztők külföldi kollégáikkal egy időben ismerjék meg a világszerte egyre népszerűbb Java-technológiát, s így hazánk ne csak követője legyen a fejlődésnek, hanem részese, sőt versenyképes hazai termékekkel a motorja is.

A szakemberek saját bőrükön tapasztalják, hogy mennyire felgyorsult az innovációs ciklus, és az új Java-központ jóvoltából a hazai fejlesztők és felhasználók a legkorszerűbb technológiát próbálhatják ki. A létrehozott műhely ugyanis nem egy demonstrációs színhely, hanem valódi munkakörnyezet.

Janusz Naklicki, a Sun Microsystems egyik közép-európai vezetője utalt arra, hogy bár hasonló központok átadásakor az emberek általában csillogó épületeket képzelnek el a városközpontban, a Java filozófiája más: náluk ragyogó elmék tömörülnek a városszéli épületekben. Az IQSoft zuglói telephelyén kialakított Java-központban a hagyományos tanácsadással szemben a kooperatív együttműködésre törekszenek. Szakszerű és átfogó támogatást nyújtanak a Java alapú és a kapcsolódó technológiák – elsősorban a CORBA – megismeréséhez, bevezetéséhez, az adott feladatokra legalkalmasabb technológia és eszközök kiválasztásához és felhasználásához. Ugyan-

csak segítenek a rendszerek tervezésében, az alkalmazások fejlesztésében, illetve mindezek integrációjában.

Az első hazai Java-központban fontos szerepet tulajdonítanak a komponens alapú fejlesztési kultúra bevezetésének és támogatásának, elsősorban a nyílt ipari szabványoknak számító JavaBeans-, Enterprise JavaBeans- és CORBA-komponensekre koncentrálnak. A Sun Java alapú fejlesztőeszközei mellett más, a szabványos

Java-technológiában meghatározó cégek

legfontosabb termékei is támogatást kapnak, az IQSoftnál működő központ ügyvezetője Object Reality szolgáltatásokat is nyújt. Ezek körébe tartozik például a nagyméretű, heterogén környezetben működő vállalati alkalmazások fejlesztése, a rendszer- és alkalmazásintegráció a már működő és az új Java alapú rendszerelemek között, továbbá a különböző közteszoftver-technológiák közötti kétirányú átjárás biztosítása.

A Sun stratégiájában kiemelt jelentőséget kapnak a világszerte működő Java-központok. Térésünkben a budapestihez hasonló Authorized Java Centert nyitottak Lengyelországban és Csehországban is, ugyanakkor Hollandiában például már öt működik. Az igények növekedésével elképzelhető, hogy nálunk is további Java Centereket létesítenek, de ehhez szigorú követelményeknek kell megfelelni. Ezt az akadályt az IQSoft sikerrel vette.

Stabil szinergia

Az utóbbi időben egyre gyakrabban hallani a Synergon Rt.-ről, ugyanakkor egyre kevesebbet mondanak magukról. Az előbbi állítást az eredmények igazolják, az utóbbinak pedig a tőzsdére készülés előtti kötelező titoktartás az oka.

A korábbi elképzelésekkel szemben október végén már bizonyossá vált, hogy a céget csak jövőre viszik a tőzsdére. Nem kizárt, hogy ebben az utóbbi hetek, hónapok külföldi gazdasági válsága okozta tőzsdéi bizonytalanság is szerepet játszik, ám a rendszerinformatikai cég vezetői – a szakértők tanácsát megfogadva – fontosnak tartják, hogy az idén még teljes üzleti évet zárhassanak le, s ezek az eredmények remélhetőleg szintén javítanak a leendő befektetők szemében a Synergon megítélésén.

A vállalatcsoporthoz tartozik a Fibex Kft., amelynek október 1-jétől Földvári Gábor az új igazgatója, továbbá az Integra Rt., amelynél elválasztották egymástól az elnöki és a vezérigazgatói posztot. Az új vezérigazgató Mogyorósi János, az elnök változatlanul Zámbo Viktor. Az anyavállalat úgy döntött, hogy az idén felvásárolt Quality Consulting Kft.-t novembertől beolvastja a Synergon Informatika Rt.-be. Az SAP vállalatirányítási rendszerek fejlesztésében, bevezetésében sikeres társaság a továbbiakban a vállalat egyik üzletágaként működik.

Amikor a csoport harmadik negyedévi eredményeiről számolt be Szalóczy Zsolt vezérigazgató, a számszerű tényeket közölte, de az összehasonlításhoz tervadatokat nem említett. Azt persze ettől függetlenül sejtteni lehet, hogy a már több mint 600 munkatársat foglalkoztató informatikai cégcsoport sikeres: az első kilenc hónap összesített konszolidált árbevétele 5,8 milliárd forint, azaz előtti eredménye pedig 465 millió forint.

A forintok mellé újabb kitérítő címet is sikerült begyűjteniük. A Synergon SAP-partnerként tevékenykedik a vállalatirányítási rendszerek piacán, s nemrégiben megszerezte a Sun Competency 2000 Level 1000 minősítést. Az American Power Conversion céggel való együttműködés eredményeként elnyerte az APC Certified Power Partner címet. Tagja lett továbbá az IBM BESTeam programjának, amelyben féléves próbaidő és egy sikeres kvalifikációs teszt után Qualified Software Memberré válhat.

A konkrét üzleti tervek viszont már a titkok határmezsgyéjén állnak. Így nem kaphattunk választ arra, hogy a Synergontól már megszokott növekedési stratégia szellemében mely cégeket szeretnék felvásárolni a jövőben, és milyen külföldi terjeszkedési szándékaik vannak. Gyurós Tibor elnök kitérő válasza ellenére is kiderült, hogy mindkét irányban vannak terveik, de például a szoba jöhető nemzetközi szereplésnél a lehetőségeket, a kockázatokat és a képességeket is figyelembe kell venni. Így nem az első lépések közé tartozik Amerika meghódítása (bár együttműködések lehetnek, mint arra volt is példa), és a bolgár piac sem a legvonzóbb (de miért kellene kizárni?). A kettő között van tehát Európa, s annak is a közepe.

A Synergon a cég vezetői szerint már elérte azt a méretnagyságot, és rendelkezik azzal a szellemi és anyagi tőkével, hogy nagy hazai informatikai projekteket megvalósíthasson, s ezek elnyerésében már igazi nemzetközi vállalatokkal veszi fel a versenyt. A nagy hazai megrendelők részéről ugyan még bizonyos rezisztencia tapasztalható, de talán éppen a tőzsdéi jelenlét fogja „hitelesíteni” a Synergon stabilitását, szakmai rangját és versenyképességét.

rendszerekkel foglalkozó táblázatunkkal is. Ezúton szeretnénk, immár a cégek által jóváhagyva, megjelentetni néhány, az összeállításban helytelenül megjelent programparamétert.

Hardverigény (számítógép)	Operációs rendszer	Alkalmazási korlátok	Illeszthetőség	Megjegyzés
min. IBM komp. 286, 640 kB RAM	DOS, Novell	nincs	egyedileg	árak egy vagy korlátlan számú cégre, céglétszám szerint változnak, (1) akciós
min. IBM komp. 286, 640 kB RAM	DOS, Novell	nincs	DelthaCONTÓhoz és egyedileg	nagy teljesítményű számlázó, profi raktárrendszer, FIFO/LIFO/állagár, (1) akciós
min. IBM komp. 486, 8 MB RAM, szín. monitor.	Win95, 98, NT	nincs	egyedileg	főkönyvi rendszer, minimum 800x600-as monitorfelbontás, (1) akciós
min. IBM komp. 386, 4 MB RAM, szín. monitor	Win3.1-től	nincs	DelthaCONTÓhoz és egyedileg	egyedi formátumú számla, leltár, vonalkód-azonosítás, (1) akciós
486-től	Win95/98/NT	nincs	megoldott	32 bites alkalmazás, (1) bevezető ár
486-től	DOS (1)	nincs	megoldott	(1) fut még: Win3.1x, Win 95/98/NT
486-től	DOS	felhasználók száma	megoldott	(1) 2 felhasználós változat, (2) Novell Netware ajánlott
386-től	DOS (1)	nincs	megoldott	(1) fut még: Win3.1x, Win95/98/NT
386-től	DOS (1)	nincs	megoldott	(1) fut még: Win3.1x, Win 95/98/NT
386-től	DOS (1)	nincs	megoldott	(1) fut még: Win3.1x, Win 95/98/NT
386-től	DOS (1)	nincs	–	(1) fut még: Win3.1x, Win 95/98/NT
486-től	Win3.1, 95, 98, NT	nincs	megoldható	többcéges változatok
486-től, 16 MB RAM	Win3.1-től	Kis- és középvállalatok	(2)	(1) 3 gépes licenc, (2) ODBC-n keresztül adatbázis-elérés
486-től, 16 MB RAM	Win3.1-től	Kis- és középvállalatok	Elektronikus banki rendszerekhez (3)	(1) munkaszámok, szerződés-nyilvántartás, gyárvezérlés (2) modul- és felhasználószám-lüggő (3) ODBC-n keresztül adatbázis-elérés, Exel-kapcsolat
486-től, 8 MB RAM	Win95/98/NT		igen	
486-től, 4 MB RAM	Win3.1x, Win95/98/NT		igen	(1) 1 munkaadómásra
486-től, 4 MB RAM	Win3.1x, Win95/98/NT		igen	EUR és egyéb nyomtatványok (1) 1 munkaadómásra

ár, NFK – naptólkönyv, PK – pénztárkönyv, u. a. – ugyanaz, UK – utóalkuláció, Ü – ügynök

1800 SÖR/PERC!?

**A Tally megalkotta
a világ leggyorsabb
mátrix sornyomtatóját!**

A sörsátrak világában valóban ez az etalon, azonban a sornyomtatók teljesítményét sorban mérjük.

A T6180-as kimagasló – 1800 sor/perces – sebességével folyamatos csúcsterhelés mellett, felügyelet nélkül sem dől ki a munkából. Így Önnek sörözésre is marad ideje! Amennyiben az általunk kínált sörok, illetve sorok számát kicsit sokallja, a Tally pultján a kapacitásának megfelelő mértéket is megtalálhatja egészen a pikolóig!

Tally

Computer Printers

Kvint-R

Számítástechnikai Kft

A Tally kizárólagos magyarországi képviselője és márkaszervize.

H-1145 Budapest, Újvidék tér 15.

Telefon: (36-1) 252-8484; 252-8485 Telefax: (36-1) 252-8484

www.tally.hu

PRINTERT A KVINT-R-TŐL!

Szünetmentes Pinin Farinától

Nagy teljesítményű, saját fejlesztésű és gyártású szünetmentes tápegységei mellett tavasz óta az olasz Riello termékeit is kínálja a magyar piacon az Ipari Elektronika Kft. A világszerte gázegőiről ismert olasz cég termékpalettáján a honfitárs AROS-szal történt egyesülése óta szerepelnek 300 VA –700 kVA-es teljesítménytartományú UPS-ek. Az informatikai termékskálához közelebb álló, egyfázisú, kisebb teljesítményű modelljeik a Compairen mutatkoztak be első ízben a hazai nagyközönség előtt. A Riello-szünetmentesek már intelligens készülékek, van kommunikációs portjuk, és különböző szintű kommunikációs szoftvereken keresztül folyamatosan ellenőrizhetők az UPS- és akkumulátorparaméterek, menedzselhetők, illetve programozhatók az UPS-ek. Szükség esetén modemkapcsolattal Interneten keresztül az olaszországi központból is programozhatók lesznek a készülékek.

A Riello-szünetmentesek ama ritka berendezések közé tartoznak, amelyek kialakításánál fontos szempont volt, hogy ne szennyezzék a hálózatot, azaz tiszta, stabil kimenettel rendelkeznek, ami az árbán is megmutatkozik. Az elsősorban PC-k, számítógépes perifériák, modemek

és telefonalközpontok feszültségigadozás, feszültségzavar és feszültségkimaradás elleni védelmét szolgáló 450 és 650 VA-es névleges teljesítményű, line-interactive Personal Dialog Pro modell küllemét az autó-formatervező Pinin Farina tervezte, felügyelete pedig soros portján keresztül, a vele szállított szoftverekkel megoldható.

A kevésbé attraktív, de praktikus kivitelű, ugyancsak line-interactiv DI sorozat mellett a feszültségigadozásokra, -kimaradásokra érzékenyebb készülékek számára egy alacsony teljesítménykategóriájú (750–4000 VA), kétszeres konverziós online család is kínáltnak. A Dialog (DL) UPS-ek soros portjukon keresztül a számítógéprendszerekbe integrálhatók, és onnan vezérelhetők. A hozzájuk tartozó szoftver minden UPS-t érintő eseményt figyel és rögzít, így például figyelemmel kísérhetők a feszültségváltozási trendek, optimalizálható az akkumulátoröltés, és meghatározható az akkumulátorcsere várható ideje, valamint számos, az UPS és a védett készülékek szempontjából fontos paraméter. A Dialog sorozat rackbe szerelhető változata 1–3 kVA-es névleges teljesítménytartományban került a magyar piacra.

Feljövőben a Seagate

GUTTRAY LÁSZLÓ

Szeptemberi megalakulása óta első önálló sajtótájékoztatóját és dealeri találkozóját tartotta az ASBIS Magyarország Kft., amelynek kezdetén Iványi Attila ügyvezető igazgató nem titkolt büszkeséggel mondta el, hogy alig másfél hónap alatt 100 millió forintos forgalmat ért el.

Az ASBIS termékpalettáján fontos helyen szerepelnek az adattárolók, bevételeik jelentős része merevlemezeknek, többek között a Seagate winchestereinek értékesítéséből származik. A viszonteladók számára tartott előadásban Henk van Den Berg, a Seagate kelet-európai kereskedelmi igazgatója ismertette a legújabb fejlesztéseket. A húsz éve alapított cég három divíziója (a merevlemezek, a szoftverek, illetve a flash memóriaelemek, szalagos adattárolók és optikai meghajtók ágazata) közül a saját fejlesztésű technológiákra épülő merevlemez-ágazat a legeredményesebb, eddig 194 millió harddisket értékesített, író-olvasó fejekből pedig 1 milliárd darabot készített, amelyek többségét a világ nagy merevlemezgyártóinak adta tovább.

A legutóbbi statisztikák alapján a 3,2–3,5 megabájtos merevlemezek értékesítésében a 4. helyen állnak, de a jelenlegi piaci trendeket és a legújabb fejlesztések eredményeit figyelembe véve a 6,5 megabájtos kategóriában már a jövő év első felében reális célnak tűnik a piacvezető hely megszerzése. A közelmúltban még veszteséggel dolgozó asztali merevlemez ágazat a közelmúlt átszervezései hatására és az új technológiáknak kö-

szönhetően újra nyereséges lesz, annak ellenére, hogy az előrejelzések szerint a merevlemezek ára tovább csökken, illetve azonos áron nagyobb kapacitású tárolók jelennek meg a kereskedők kínálatában. Ezt a tendenciát erősíti a Windows 98 megjelenése is, s a Seagate jövőkutatói szerint 1999-ben az 5–10 megabájtos kapacitású merevlemezek adják majd forgalmuk 70 százalékát.

Az őszi Comdexen jelenik meg a legújabb fejlesztések felhasználásával készült, Medalist elnevezésű termékcsaládjuk, amelyből a Medalist Pro 9140-es jelű harddisk 6,5 és 9,1 megabájtos kapacitással kerül majd forgalomba, és 9,5 másodperces adatelérési sebességével kategóriája leggyorsabb modelljének számít.

Az SCSI technológiában a Seagate több területen is piacvezető, a legújabb, Ultra2 SCSI csatlósú, akár 18,2 gigabájtos kapacitást is elérő Cheeta család megjelenésével pedig elsőként kínálnak percnként 10 ezer fordulattal működő winchestereket. A Comdexen már kiállítják a csupán 6,9 másodperc elérési sebességgel dolgozó, 36 és 50 GB kapacitású, Barracuda márkanevű termékeket, amelyek a jövő év elején kerülnek forgalomba.

Mint elhangzott, a Seagate termékeinek harmadik legnagyobb európai disztribútora az ASBIS Enterprise, amelynek itteni kirendelése sokkal jobb eredményt ért el: az eltelt másfél hónap alatt az ASBIS Magyarország értékesítette a legtöbb Seagate márkajellel ellátott merevlemez.

AHOL A 2D és a 3D tervezés

EGYMÁST KÖLCSÖNÖSEN TÁMOGATJA

A világon 100 000-nél többen használják már a Mechanical Desktop szoftvert. Ők azok, akik a megszokott 2D-s AutoCAD-környezetüket nem akarták elfelejteni, de ennél jóval többre vágytak. A Mechanical Desktop a 2D és 3D tervezési eszközkészletet egyetlen rendszerbe foglalja, ahol a síkból a térbe, vagy a térből a síkba olyan szabadon szárnyalhatunk, mint a madár..., mindezt a kétirányú asszociativitás totális biztosításával.

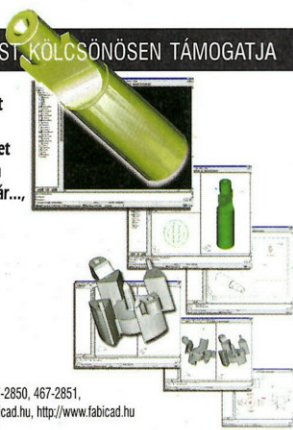
Mindezeket túl szoftverfejlesztő MAI-partnerek sokasága kínál speciális alkalmazásokat

- tervezés-automatizáláshoz
- végelem-analízishez
- NC programozáshoz
- lemezmezmunkáláshoz

FABICAD Számítástechnikai Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.

1148 Budapest, Fogarasi út 10-14. • Tel.: 467-2850, 467-2851,
Fax: 467-2865, 383-2025 • E-mail: mail@fabicad.hu, http://www.fabicad.hu

TELCOMTEC Kft.

a távadatvitel élvonalában • Tíz éve a távadatvitel élvonalában • Tíz éve a távadatvitel élvonalában • Tíz éve a távadatvitel élvonalában

Intézményi, vállalati magánéletű számítógépes távadathálózatok

Távolsági rendszerfelügyelet

ISDN kommunikáció

Automatizált, éjszakai adatforgalmazás

"Megújított és javasolt egyszakosított szoftver" (ESAB, 1996.06.04.)

Telcomtec Kft. Miskolc, Katalin u. 1. ☎ (46) 354-203 Fax: (46) 354-205 ✉ mail: telcomtec@mail.matav.hu

- Projektorok
- LCD panelek
- Pozitív és negatív filmszkennerek
- Digitális kamerák
- Digitális mikroszkóp kamera
- Számítógépes diakészítők
- Körpolarizációs monitorszűrők

Az Ericsson három tengelyen

GALVÁCS LÁSZLÓ

„Hol van már a telefonos Ericsson? Ez egy más világ!” – mondta *Fodor István*, a magyar Ericsson vezérigazgatója, amikor az infokommunikáció jegyében tervezett szervezeti átalakításokról számolt be. Kétségtelen, hogy az információs technológia fejlődése változtatásra kényszeríti a piac szereplőit. Nem olyan régen még eretneknek lett volna feltételezni, hogy a telefonhívásokat nemcsak kapcsolt technológiával lehet megvalósítani, de mára kiderült, létezik más megoldás is. Igaz, ettől a vonalkapcsolt módszer még nem tűnik el a süllyesztőben, de a felbukkanó újdonságok jól jelzik a fejlődés tempóját, a technológiák és szolgáltatások konvergenciáját.

A konvergencia, a mobilitás és az Internet megjelenése jelentősen átforgalmazza a mindennapok kommunikációját. Ha ezt a három, külön-külön is fejlődő folyamatot egy koordinárendszer három tengelyén jelölnénk, akkor az Ericsson úgy helyezkedne el ebben a tér-

hoz, másrészt a technológiai területek súlypontja eltolódik az infokommunikáció irányába. Három fő termékágazat alakult ki, ami egyszersmind igazodik a felhasználói csoportokhoz: a fogyasztói alkalmazás (consumer) termékek, a hálózatüzemeltetők rendszerei, illetve a vállalati infokommunikációs rendszerek. A globális piacot négy nagy földrajzi területre osztották, ennek megfelelően a kereskedelmi- és marketingtevékenységet négy centrumból irányítják. A híresztelések ellenére az Ericsson nem helyezi át székhelyét Svédországból Angliába, de tény, hogy az európai piac, s így Magyarország központja Londonban lesz.

A hazai vállalat elsők között alakította át szervezetét az új kihívásoknak megfelelően. Üzleti partnereit hét vevőcsoportba sorolva alakította ki egyes üzletágait. Természetesen néhány már korábban is működött, de újak is alakultak. A hálózatüzemeltetői üzletág új vezetője *Jeff Travers*, aki elmondta, hogy a már ismert távközlési partnerek mellett nagy figyelmet fog fordítani az Internet-szolgáltató cégek igényeinek kielégítésére. *Kovács Péter* a vállalati információs rendszerek ágazatát irányítja, s a konvergencia jegyében különösen hasznos lesz az informatika területén szerzett tapasztalata a korábban még távközlési gyártóként aposztrofált cégnél. Új szakember még *Carl Brooling*, aki a hazai Ericsson alelnöke, *Verseghi Nagy Miklós* pedig rendszertervezési igazgató, de ő régi motoros, 1990-től dolgozik a cégnél.

Mindezen változásokból kiolvasható az Ericsson stratégiai szándéka, hogy otthon legyen az informatikában, és vezető szerepet vállaljon az integrációban. Hiszen egyre természetesebb, hogy a helyi hálózatoknak nincs vége a szervereknek, sem pedig az alközpontoknak. Ugyanígy keveredik a fix- és a mobilkommunikáció, s ez nem csak a felhasználóknál tapasztalható, hanem a szolgáltatóknál is, így nyilvánvaló, hogy a rendszerszállítóknak figyelembe kell venniük ezt a folyamatot.

A magyar Ericsson hozzákezdett az adat- és IP-termékek értékesítéséhez, üzembe helyezéséhez, integrációjához, valamint az üzemeltetési támogatáshoz szükséges kompetenciák minél szélesebb körű kiépítéséhez. Mindezt támogatja az a példaértékű kutatóközpont, amelyre az Ericsson elnöke, *Sven-Christen Nilsson* előadásában is hivatkozik. A technológiai oldalról alátámasztott információtechnológiai szellemi tőke – a kereskedelmi tranzakciókban megnyilvánuló tapasztalatokon túl – olyan többlettudást és „jövőismeretet” eredményez, amely a vevők, felhasználók számára is kamatozik a döntési folyamatok optimalizálásában.

Magyar Baan-on-Board csomag

KOVÁCS ATTILA

Közösen tartott szakmai napot október 28-án, Budapesten, a Hyattban a Compaq, a Baan, a Deloitte Touche, az Intel, az Informix és a Datorg Team. A cégek bejelentették a Baan Company közép- és kisvállalatok informatikai fejlődését meghatározó Baan-on-Board (BoB) vállalatiirányítási rendszerének akciócsomagját. A tizenhat felhasználós konfiguráció ára testre szabási költségek nélkül 17,9 millió forint, ami kb. 50%-a a csomagban található konfigurációs „elemek” együttes árának. A csomag részei: egy előre konfigurált Compaq ProLiant 3000 szervergép Windows NT operációs rendszerrel installálva, komplett Baan IVC integrált vállalatiirányítási programcsomag, Informix 7.x adatbázis-kezelő és egy testre szabottan kiválasztott, az illető vállalati folyamatokat legjobban megközelítő Baan ágazati modell, valamint oktatási és tanácsadási szolgáltatások. Az informatikai piac multinacionális gyártóinak stratégiai együttműködésére épülő BoB teljes körű, integrált vállalatiirányítási megoldást kínál a piac középső szegmensében elhelyezkedő ügyfelek számára mindazon vertikális ágazatokban, amelyekre a Baan *Dynamic Enterprise Modeler* dinamikus vállalatmodellező eszközével referenciamodellt fejlesztett ki. A BoB-filozófia fontos célja a bevezetési folyamat idejének lerövidítése jól meghatározott eljárások és az ágazatban alkalmazott legjobb technológia segítségével. A BoB csomagot előre konfigurálva, sok éves Baan-bevezetési gyakorlattal rendelkező partnerek által Magyarországon nyújtott támogatással kiegészítve, ún. „ready to run”, azaz telepített, tesztelt, futásra kész állapotban szállítják, így lerövidülhet a minden vállalatnál szükséges bevezetés, testre szabás külső tanácsadókat is igénylő folyamata. A BoB Baan-megoldás akciócsomagjának 1998. november 1. és 1999. január 31. között van érvényben.

Multimédia a Hálózaton

A hálózati multimédia intenzív fejlődés előtt áll – idézte vezető nemzetközi piacelemző cégek jóslatait *Szabó Csaba*, a BCN Kft. ügyvezetője október végén tartott szakmai napjuk megnyitójában. A technikák mára kiforrottak, a különböző rendszerek együttműködését számos elfogadott szabvány teszi lehetővé.

Az üzleti kommunikációs alkalmazásokra szakosodott társaság különösen sikeres a videokonferencia piacán, továbbá jó pozíciót szerzett a streaming media megoldások és az IP alapú telefonía hazai bevezetésében.

A szakmai napon élő példával illusztrálták a technológia használhatóságát, valódi videokonferenciás kapcsolatot teremtettek e technikát már alkalmazó üzletfeleikkel. A virtuális kerekasztal-beszélgetés résztvevői a saját irodájukból jelentkeztek be, az előadóteremben pedig *Szabó István*, a Nemzeti Technológiai Tanács titkára irányította a beszélgetést.

A gyakorlatot az elmélet ismertetése követte. *Turi Attila* a videokonferencia fejlődésének főbb állomásait ismertette a képkódolás kezdeteitől a H.320 és H.323 szabványon át a piacon kapható termékekig. A nagy konferenciatermi rendszerek, az asztali PC-s kapcsolatok és a népszerű, hordozható kompakt videokonferencia eszközei egyaránt integrálhatók más új alkalmazásokkal, s ezekből korszerű multimédiás megoldások hozhatók létre.

Fatima Lalkar, a PictureTel kelet-európai felelőse az ismertetett újdonságok

közül a szakmai napon jelentette be a SwiftSite kompakt rendszer második generációs családját, amelynek legnagyobb újdonsága, hogy IP-hálózaton is képes működni.

Az egyre népszerűbb, úgynevezett streaming media technológia élő videoközvetítést tesz lehetővé az Interneten keresztül. *Günther Schmedding*, az amerikai RealNetworks régióért felelős menedzsere elmondta, hogy mintegy 300 ezer web-lap használja technológiájukat, az Interneten több mint 650 élő rádióadás és 20 tévéadás fogható Real technológiával, valamint 35 nagyobb lemezkiadó is használja a rendszert kiadványai internetes népszerűsítésére. A RealNetworks szintén a szakmai napon jelentette be, hogy rendszerei magyarországi értékesítésére a BCN Kft.-vel kötött partneri szerződést.

A „Voice over IP”-ről és az Internet-telephonyról mind gyakrabban lehet hallani – az adat/hang integráció fontos állomásaként és a kommunikációs költségek csökkentésének egy lehetséges eszközeként. A VoIP technológia műszaki ismertetését követően *Shai Gilad*, az izraeli VocalTec Communications szakembere ismertette legújabb generációs VoIP-terméksaládjukat, a VocalTec Ensemble Architecture-t.

A hálózati multimédia jegyében rendezett fórumon a résztvevők saját bőrükön (fülkön és szemükön) tapasztalhatták a korszerű alkalmazások előnyeit, és ismerhették meg a használatukat lehetővé tevő eszközöket.

ben, hogy mindhárom mutatót magába foglalja. Az Ericsson részese és támogatója kíván lenni ennek a folyamatnak, s október közepén új programot indított el, amellyel képes ezt az átmenetet a maga eszközeivel lefedni és kezelni. Ezek az eszközök pedig az egykori telefonhiából jócskán kinöttek, s így az Ericssonra egyre inkább az „infokommunikációs multi” kifejezés illik.

Külön érdekessége e folyamatnak, hogy miközben a világ száz országában tevékenykedő Ericsson központjában kialakították a folyamatokhoz igazodó új stratégiát, a hazai Ericsson egy már korábban elkezdett, úttörő programmal meg is valósította az új elképzeléseket.

A San Diegóban bejelentett változások új fejezetet nyitottak a már régebben érlelődő folyamatban. Egrészt a világcég szerkezete jobban alkalmazkodik az ügyfelek összetételéhez és elvárásai-

Az új Netfinity 5500 M10 szerver. Lotus Domino Intranet Starter Pack
= 3 év helyszíni garancia = maximum 2 db Intel® Pentium® II Xeon™
400MHz processzor = maximum 2GB ECC SDRAM memória = 100Mhz
buszsebesség = rack- vagy toronykivitelben

IBM Netfinity: Windows NT-hez és üzleti alkalmazásaihoz terveztük. Megterveztük.

A Windows NT teljesítményének növeléséhez körültekintőbb tervezésre van szükség. Különösen az olyan részletek esetében, mint a hot swap hard diszkek és tápegységek, melyek lehetővé teszik a kritikus alkalmazások megszakításmentes futtatását. Ugyanilyen nagy jelentőséggel bír az M10-es modellbe beépített NetBay3-as állványzat, mely a toronymodell rack-es tulajdonságokkal ruhazza fel. Így további bővítésekre, illetve tetszőleges konfiguráció kialakítására biztosít lehetőséget.

Teljesítménynövelőek azok az újításaink is, melyek révén jobban hozzáférhetővé válnak az egyes alkatrészek.

Ezeknek a precíz részleteknek köszönhetően az 5500 M10 szerverek kategóriájukban a legnagyobb NT teljesítményre képesek. Tekintse meg őket és a Netfinity szerverek többi darabját

a www.ibm.com/pc/europe/netfinity címen, vagy hívja az **(1) 345-0500** telefonszámot.

 e-business tools

pentium® II
xeon™
PROCESSOR

Az IBM termékek az International Business Machines Corporation védjegyei. A Microsoft, Windows és Windows NT a Microsoft Corporation bejegyzett védjegyei. A Lotus Domino és a Domino Starter Pack a Lotus Development Corporation védjegyei. Az Intel, Intel Inside, Pentium és Xeon az Intel Corporation bejegyzett védjegyei. © 1998 IBM Corp. Minden jog fenntartva.

A PhotoREt II színrétegező technológiával
az igazi szépség a részletekben rejlik.

Lenyűgöző látvány, ugye?

De ami igazán megkapó benne, az szemmel nem látható. A HP különleges PhotoREt II színrétegező technológiája minden egyes ponton 16 színes apró tintapöttyöt képes elhelyezni, így biztosítva a mindig elképesztően tökéletes fotóminőséget. Forradalmian új eljárással továbbítjuk az adatokat a nyomtatófejbe, ezért tudunk mi a leggyorsabban nyomtatni. És az sem számít, milyen papírt használ. Miért elégedne meg ennél kevesebbel? HP PhotoREt II színrétegező technológia – páratlan fotóminőségű nyomtatás akár a köröm hegyén is.

HP DeskJet nyomtatók

hp HEWLETT
PACKARD
Expanding Possibilities

Sybase

Komplex szoftvercsomagok alkalmazásokhoz

HUTTER OTTÓ

A Sybase október elején Hamburgban megrendezett európai fejlesztői konferenciáján egy gyakorlatias cégstratégia rajzolódott ki: a cég a technológiafejlesztés mellett fokozott figyelmet fordít a konkrét alkalmazói problémák megoldására. Ez ugyan nem jelenti azt, hogy belép a kész alkalmazói szoftverek piacára, de megpróbál olyan komplex szoftvercsomagokat összeállítani, amelyek teljes körűen lefedik egy-egy alkalmazási terület igényeit. Ilyen tervező- és fejlesztőeszközök, adatbázisszerverek és különféle köztes szoftvereket egyaránt tartalmazó, ún. „studio” csomagokkal rukkoltak ki pl. a webes alkalmazásfejlesztés, a pénzügyi és az adatáruházi alkalmazások területén.

Az újságíróknak Mitchell Kertzman, a Sybase igazgatótanácsának elnöke külön is összefoglalta a cég stratégiáját. Előadását a közelmúlt egyik informatikai szempontból is kiemelkedő eseményére, a franciaországi labdarúgó-világbajnokságra való rövid visszatekintéssel kezdte. Mint a rendezvény hivatalos szoftverszállítója, gyakorlatilag száz százalékban a Sybase biztosította a szoftvereket az Internet/intranet alapú információs rendszer tervezéséhez, fejlesztéséhez és üzemeltetéséhez. A rendszer a rendkívüli terhelés mellett is kitűnően vizsgázott, semmilyen számottevő üzemzavar nem lépett fel. Az igénybevétele jellemző volt, hogy a vb hivatalos website-ja, a www.France98.com minden eddigi látogatottsági csúcst megdöntött. Több mint másfél milliárd találatot regisztráltak oldalain, a napi csúcs 74 millió találat volt. Több mint egymillió ember

vásárolt valamilyen emléktárgyat a vb elektronikus áruházában. A backoffice alkalmazások szintén a Sybase fejlesztőeszközeivel készültek. Különösen nagy kihívást jelentett a 2,5 millió szurkoló belépőjegyét kezelő rendszer, valamint a helyszínen dolgozó mintegy 12 ezer önkéntes munkáját segítő menedzsment-, logisztikai- és biztonsági rendszer megvalósítása. A világbajnokság informatikai rendszere szemléletes példáját adta annak a felhasználó-központú számítástechnikai modellnek, amelynek körvonalait Kertzman már a cég tavalyi felhasználói fórumán felrajzolta: a cég eleget kíván tenni az informatikával szemben támasztott azon ki-

hívásnak, hogy már nem elsősorban a vállalat alkalmazottait kell ellátni informatikai háttérrel (ún. backoffice alkalmazásokkal). Ehelyett azt kell lehetővé tenni, hogy a felhasználók telefonos call centereken vagy még inkább az Interneten keresztül közvetlen kapcsolatba kerülhessenek a vállalat üzleti alkalmazásaival. Egyre inkább kulcskérdéssé válik a minél gyorsabb információelérés, és hogy a számítástechnikai eszközök ugyanolyan robusztusak, könnyen és megbízhatóan használhatók legyenek, mint a telefonrendszerek.

Általánosnak mondható, hogy a közép- és nagyvállalatok többféle adatforrással rendelkeznek, s a különböző vállalati alkalmazások más-más nézetekben terítik szét azokat a cégen belül. A Sybase – azon túl, hogy természetesen hatékony eszközöket kínál mind az adatbázisok, mind a kliens oldali alkalmazások tervezésére, fejlesztésére és üzemeltetésére – kidolgozott egy egyedülálló technológiát a heterogén kör-

sajtótájékoztató keretében egy rögtönzött felhasználói kerekasztal-beszélgetésen látványos alkalmazási példákat is megismerhettünk. Az EDS egyik projektje keretében pl. a Rolls-Roynál Sybase Middleware szoftvereket használnak arra, hogy replikációval összekapcsolják a mainframeken lévő DB2- és DL/1-adatbázisokat, ill. kisebb szervereken lévő, elosztott Oracle-adatbázisokat. Az alkalmazás érdekessége, hogy a felhasználónak nincs is Sybase-adatbázisa, mégis a Sybase köztes szoftvereit találják legalkalmasabbnak a különböző adatbázisok integrációjához.

Dave Boswell, a Sybase adatáruházi termékekért felelős alelnöke arról beszélt a konferencián, hogy cégük végponttól végpontig terjedő megoldást biztosít. A Sybase Data Warehouse Studio tartalmaz eszközöket arra, hogy a vállalat valamennyi adatbázisából – a platformtól és az adatbázis-kezelő típusától függetlenül – ki lehessen nyerni a feldolgozandó adatokat, és azokat a már említett replikációs technikával

zalt adatok megjelenítését, az azokban való böngészést business object toolok segítik, amikkel ún. metadata store-okba összerendelhetők és tárolhatók az adott lekérdezésekhez tartozó adatgyűjtő és transzformációs lépések is. Egy további fontos funkció a logikai és fizikai metadata-struktúrák megkülönböztetése, összekapcsolása. Ezzel elérhetjük, hogy a felhasználó csak a saját fogalmaival, az általa ismert logikai adatmezőkkel dolgozzon, és csak a rendszergazdának kell tudnia, hogy azok fizikailag melyik gépen, melyik adatbázisban, milyen módon érhető el. Végül érdemes kiemelni még a Sybase Data Warehouse Studio nyitott architektúráját: a csomag ugyan önmagában is képes végponttól végpontig terjedő komplex megoldásra, de szinte bármely komponens helyettesíthető más gyártók termékeivel.

Nagy hangsúlyt fektettek a konferencia sajtótájékoztatóján a mobil és beágyazott rendszerek számára kifejlesztett speciális adatbázis-kezelőkre, mivel a Sybase ezen a piacon vezető pozíciót vívott ki magának Adaptive Server Anywhere for Windows CE és Ultralite adatbázis-kezelőjével. Ez utóbbi egy mindössze ötven kilobájt méretű szoftver, amely tartalmazza az ún. 1 gombos szinkronizációs képességet az asztali gépben futó adatbázis-kezelővel, és amely elkészült mind a Microsoft Windows CE, mind a 3COM Palm Computing operációs rendszer platformjára. Az Ultralite béta-változata az év végére fog megjelenni, de egy 3Com PalmPilot rendelésfelvevő alkalmazást már most előben demonstráltak a sajtó

képviselőinek. Hallhattunk egy egészen különleges alkalmazásról is: az Abaco cég kólaautomatáiba is beépítettek egy Ultralite adatbázis-kezelőt kétirányú szinkronizációval, így a gép közvetlen összeköttetésben van egy SAP R3-alkalmazással. A Sybase igen jelentős fejlesztési erőforrásokat investál annak érdekében, hogy megerősítse vezető pozícióját a mobil relációs adatbázis-kezelésben és -szinkronizációban, mert hatalmas üzleti lehetőséget lát benne: egyes becslések szerint 2002-re több mint egymillió alkalmazott fog a hagyományos irodán kívül dolgozni, és a kézisámítógépek piaca 2001-re akár 13 millió darabos is lehet.

nyezetekben megvalósítandó vállalati szintű adatintegrációra, -replikációra és -szinkronizációra. Ez a Sybase Enterprise Connect nevű termékcsoport több mint 25 féle, a legkülönfélébb operációs rendszerek alatt futó adatbázisokhoz képes hozzáférést biztosítani, és az egészet egyetlen hatalmas, de egységes adatbázisként kezelni. A szerverek közötti kommunikációt automatizálni tudja a replikáció és szinkronizáció segítségével, ami például a hibátűrő- vagy a mobilalkalmazások számára létfontosságú, de sok más esetben is nagyon megkönnyíti az elosztott hálózati alkalmazások fejlesztését és elosztott adatbázisok menedzselését. A

egységes formában össze lehessen gyűjteni, elvégezni rajtuk a szükséges transzformációkat, majd tárolni lehessen egy közbelső adatbázisban. Utána jön maga az analízis, amihez egy speciális, a maga nemében ma egyedülállónak nevezhető eszközt ajánlanak, a Sybase IQ-t. Ez teljesen más adattárolási szisztémát – nem soros, hanem vertikális architektúra, bitmap-technológia, kompresszált tárolás – használ, mint a hagyományos OLTP-alkalmazásokhoz kifejlesztett adatbázis-kezelők, így a szelektív lekérdezéseket nagyságrendekkel képes meggyorsítani, ráadásul jóval kisebb a helyigénye, mint a hagyományos indextábláknak. Az anali-

Sakkprogramok küzdelme Debrecenben

Nagy várakozással indultam két hete Debrecenbe, hogy a hajdúsági városban idén másodszer megrendezett, „rendkívüli” nyílt versenyen, az MKB Openen, az Aranybika Szállóban együtt egyik saját Fritz 5 programomat is csatasorba állítsam. Azért rendkívüliek a debreceni tornák, mert Magyarországon még ma is csak ezeken lehet számítógépes programokkal részt venni. (Az MKB nevet a torna a főszponzorral, a Magyar Külkereskedelmi Bankról kapta.) Ott voltam a tavaszi Aquitax Openen is (Genius 4 nyerte Genius 5 és Fritz 5 előtt), és meggyőzöttem arról, hogy hazánkban Debrecenben foglalkoznak a legjelkésebben – Budapestet is beleértve! – a számítógépes sakkkal. Nagy Sándorral és Szabó Zsolttal az élen ott értenek legjobban a sakkprogramok fortélyaihoz, kezeléséhez. Főként a megnyitási könyvtárakon végzett manipulációkkal tanúskodtak beszédesen a résztvevők szakértelmükről és szorgalmukról.

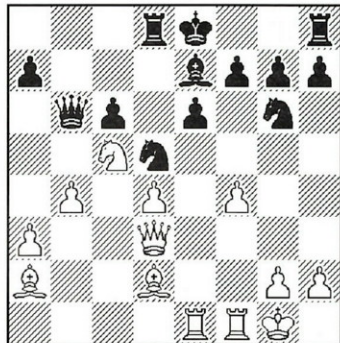
Várakozásaimat főként az indokolta, hogy a hordozható számítógépeket gyártó Portocom Kft. a napjainkban – ismereteim szerint – hazánkban leggyorsabb és leghatékonyabb, vadonatúj AMD K6/2, 300 MHz órajelű processzorral működtetett notebookját bocsátotta a versenyre rendelkezésre. Úgy gondoltam, hogy a világranglistán továbbra is első helyen álló Fritz 5 programnak ilyen gépben komoly esélyei vannak akár az első helyre is. Nagy volt a meglepetésem, amikor kiderült, hogy a benevezett tizenegy programhoz még három az ennyemmel azonos és további olyan processzorral ellátott gépek állnak rendelkezésre, mint a PII 266 MHz-es Celeron, a PII 300 MHz-es MMX, a 266 és 233 MHz-es MMX, és az AMD K6 166.

Örömmel láttam, hogy három programmal benevezett a hamburgi ChessBase GmbH munkatársa, *André Schulz*; gépről és kezelőről a szervezők gondoskodtak. A szoftvereket tekintve érdekesnek tartottam, hogy különböző típusú gépeken működő három-három Fritz 5 és Genius 5 program vesz részt a küzdelemben. Egyébként a Portocomon kívül valamennyi gép asztali PC volt; fontosnak tartottam, hogy az új processzor mellett a mobilgép sakk-készége is bizonyítást nyerjen. Ami a részt vevő sakkozókra illeti, a mezőny lényegesen nagyobb és erősebb volt a tavaszinál, két nemzetközi (*Mészáros András* és az aradi *Mózes Ervin*), valamint három FIDE-mester mellett még huszonnyolc sakkozó neve állt a listán.

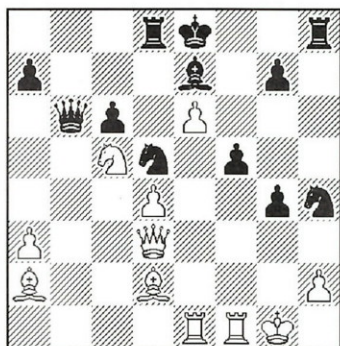
Fritzem a Portocomon – *Schlusnik Nándor* kezelésében – már az első fordulóban igazi sakkélményt nyújtott, nem csak számomra, de mindazoknak, akik rendkívül izgalmas küzdelmét figyelemmel kísérték. Ellenfele a népszerű Chessmaster legújabb, 6000-es verziója volt, amelyet a debreceni tornák törzsvendége, a dorogi *Szax Róbert* hozott magával, és kezelte, másik „gyermekével”, az Internetről letölthető és váratlanul kitűnően szerepelt Comet A/90-nel együtt. Úgy éreztem, hogy az egyik legmegragadóbb számítógépes partit szemta-

núja vagyok, és ezt most, a torna után is fenntartom. Ezért elsőként ezt a játszmat mutatom be, változtatás nélkül, úgy, ahogy akkor láttam.

Chessmaster 6000/Intel P 75 – Fritz 5/AMD K6-2 300 (Vezérgyalog megnyitás.) **1. Hf3 d5 2. d4 Hf6 3. e3 e6 4. Fd3 c5 5. c3 Hc6 6. Hbd2 Vc7 7. e4 cxd4 8. cxd4 Hb4 9. Fb1 dxe4 10. Hxe4 Hfd5 11. a3 Hc6 12. 0-0 Fd7** (Jobb volt előbb Fe7 és 0-0.) **13. Vd3 Bc8 14. Fd2 Hce7?** (Csaknem érthetetlen, mivel gátolja saját fejlődésének befejezését, de egyébként sincs szükség a megszállt c vonal megnyitására.) **15. Fa2 Fc6** (Az előbbi lépés természetes folytatása, de ez a felállás cseppet sem tetszetős. Az eddigi lépések némileg meginták a programban alkalmazott megnyitási könyvtárba, a mintegy másfél millió lépést tartalmazó Powerbookba vetett bizalmamat.) **16. He5 Hg6 17. Hxc6 bxc6 18. f4 Vb6 19. b4 Fe7 20. Hc5.**

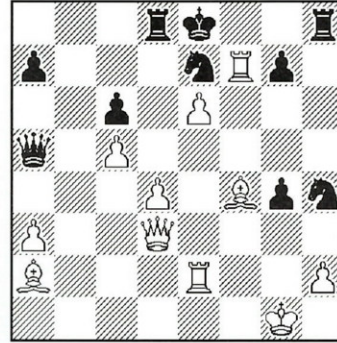
A megnyitásban világos határozott előnyre tett szert, s az eddigi játék cseppet sem tett boldoggá. A sötét királyállás a közepén nyitott e és f vonalon a bástyák nyomása alatt áll, de sáncolni is veszélyes, mert a világos tiszték szinte ideálisan helyezkednek el, a huszárt domináló helyzetéből ki sem lehet mozdítani. Vajon hogyan folytatja a gép? **20. – Hh4** (Amilyen furcsa, olyan jó lépés, mert gátolja az f gyalog további előrenyomulását.) **21. Bae1 Bd8** (Ez is némileg javít a helyzeten.) **22. g4** (Bedobja a törölközőt, de ellenséget is ad, a pozícióelőny birtokában világosnak nem kellett volna erőszakoskodnia.) **22. – h5! 23. f5 hxg4** (Bátor lépés, Fritz az ilyen helyzetekben elemében érzi magát.) **24. fxe6 f5!**

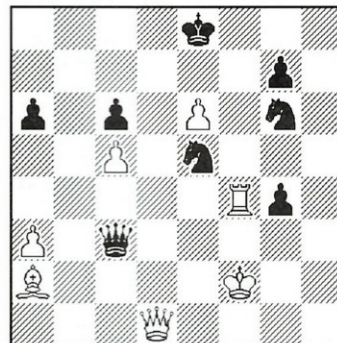
Az állás néhány lépés alatt a feje tetejére állt. Mindkét király helyzete – enyhén szól-

(1. RÉSZ) LINDNER LÁSZLÓ

va – ingatag. **25. Bxf5!** (Élvezetes párharc kezdete.) **25. – Vc7!** (25. – Hxf5 26. Vxf5 Bd6 – nincs jobb, pl. 26. – Ff6 27. Vg6+ Ke7 28. Vf7+ Kd6 30. He4# – 27. Vf7+ Kd8 28. Fg5! Be8 29. Fxd5 Bxd5 30. Fxe7+ Bxe7 31. Vf8+, és nyer. Most viszont sötét fenyeget Hf3+kal és beütéssel h2-n.) **26. Be2 Fxc5 27. bxc5 He7! 28. Ff4 Va5 29. Bf7.**

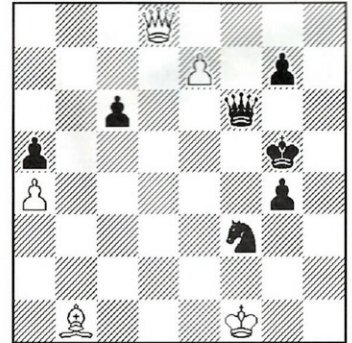

A bástya helyzete veszélyesnek tűnik, de sajátóság módon nem tud mihez kezdeni. Sötét mindent kivédett, és most rajta a sor! **27. lépésében** nem csak a bástyát támadta, volt még egy fenyegetés a tarsolyában... **29. – Bxd4!! 30. Vc2** (A bástyát természetesen nem lehetett ütni Hf3+ miatt. Mondanom sem kell, közérzetem a rossz megnyitás után sokat javult.) **30. – Hf3+ 31. Kf2 Bxf4! 32. Bxf4! Bxh2+ 33. Kg3 Bxe2** (Igen éles állás. Sokáig számította a gép 33. – Vc7-et, de 34. Bxh2 után sem g5? 35. Bh8+ miatt sem Hg6? 35. Vf5! miatt nem vezet eredményre.) **35. Vxe2 Vc3!** (Jobb, mint Vxa3; a tábla mellett többen erre számítottunk.) **35. Vd1** (A kölcsönös fenyegetések jegyében most világos szeretne két lépésben mottot adni.) **35. – He5+ 36. Kf2 H7g6.**

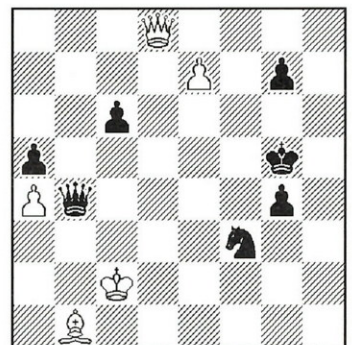

Fogynak a bábok, és világos még tartja minőségelőnyét, de sötét vezére a két huszár támogatásával továbbra is erősen fenyegeti az ellenfél fedezetlen királyát. **37. Bd4 Vxc5 38. Kg2 a5** (Miertem nem 38. – Vxa3?) **39. a4** (Ez is különös. Mindkét program úgy döntött, hogy a 40. lépés előtt egyet kivár.) **39. – Ke7 40. Kf1** (Nehéz lenne világos számára épkezláb tervet javasolni.) **40. – Hf3?** (Ha a bástya ellép, gyönyörű kétlépéses matt fenyeget: **41. – Vg1+ 42. Ke2 Hf4#**. A feladványszerzők műszavával „mintamatt”: a mattképben minden mező csak egyszer van fogva, és a király kivételével valamennyi vi-

lágos tiszt szerepet játszik benne. Mégis, ez a lépés hajsza! híján kiengedi a győzelmet!) **41. Bd7+ Kf6 42. Bf7+ Kg5 43. Fb1 Vg1+ 44. Ke2 Hf4+** (Ez most nem matt, csak a minőséget nyeri vissza sötét, de ellenfele királyállítás továbbra is fenyegeti.) **45. Bxf4 Vh2+** (A királyal persze nem lehetett ütni, vezércsere miatt.) **46. Kf1 Vxf4 47. Vd8+ Vf6 48. e7!**

Sajátóság helyzet! Világos ellenfenyegetése, az e7 gyalog átváltozása kivédhetetlen. Sötét most már „forszirt” mattot nem erőszakolhat ki, csendes lépésre (pl. g3-ra) nincs ideje, csak sakkokat adhat vezérével. Még szerencse, hogy döntetlen tarthat – gondoltam magamban. Programozó szakértőknek szóló kérdés: vajon hány lépést kellene ebben a helyzetben sötétnek kiszámítania, hogy a világos királyállás krónikus gyengesége és saját két gyalogtöbblete ellenére a döntelent érzékeli? **48. – Hd4+ 49. Ke1 Ve6+** (49. – He6 sem jobb, nem 50. e8V Hxd8 miatt, mert így sötét nyer, viszont 50. Vd2+ Kh4 51. Vh2+ Kg5 52. Vd2 örökös sakk.) **50. Kd2 Hf3+ 51. Kc2 Vc4+ 52. Kb2 Vb4+ 53. Kc2?**

Ha ember lenne, azt mondhatnánk: eláradt. De mivel gép, a szemére lehet hányni (persze én nem teszem), hogy ha a király kellő távolságot tart a huszártól, és vezércsakkokra az a2-h2-a1 mezőkön lépked, sötét csak örökös sakkot tarthat. Így végül mégis csak győz. **53. – Hd4+ 54. Vxd4** (54. Kc1-re He6 55. e8V+ Hxd8 56. Vxd8+ után sötét előbb-utóbb szintén kikényszeríti a vezércsereket; **55. Vd2+ra** pedig **Vxd2+ 56. Kxd2 Hc7 57. Fe4 Kf6! 58. Fxc6 Kxe7 59. Ke3 He6 60. Fd5 Kf6 61. Fxe6 Kxe6 62. Kf4 Kf6 63. Kxg4 Kg6!** – olvasható ki Fritz elemzéséből a képernyőn.) **54. – Vxd4 55. e8V Vxa4+ 56. Kc3 Vb4+ 57. Kc2 Kf4 58. Vf7+ Ke3 59. Vxg7 Vc4+ 60. Vc3+** (A vezércserét már nem lehetett elhárítani, **60. Kb2-re** vagy **Kd1-re Vd4+**) **60. – Vxc3+ 61. Kxc3 g3 62. Fc2 g2**, és világos feladta.

(folytatjuk)

Fantasztikus csapatunk van. (Igaz, még soha nem találkoztunk.)

A világ egyik vezető autógyártója a Daimler-Benz, a formatervezésben dolgozó csoportok összekapcsolására bevezette a Lotus Notes/Domino alkalmazást, ezzel a döntéshozatal fázisában 60%-os időmegtakarítást ért el.

Az IBM Global Services 30 000 cég nemzetközi és hazai kommunikációs igényeit elégíti ki 100 ország 1500 csomópontján keresztül. Az Ön cégének is megtervezük, kivitelezük és felügyeljük azt a hálózatot, melyen keresztül szorosabba fűzheti kapcsolatát partnereivel, beszállítóival.

Az amerikai Delta Airlines, utasaival és az utazási irodákkal való kapcsolatot az IBM Üzleti Integráció megoldásával tette gyorsabbá, hatékonyabbá és egyszerűbbé. A megoldás sikeresen integrálta a vállalat különféle informatikai alkalmazásait.

Mindegy, milyen tevékenységet folytat, a kommunikáció viszi előbbre a dolgokat.

Egy beruházót és egy építőmérnököt például sokszor kilométerek választanak el egymástól. Mégis elkerülhetetlen számukra a tervek egyeztetése, ami személyes találkozások esetén rengeteg időt venne igénybe.

Az IBM internet technológiát alkalmazó megoldásával felépíthető az a virtuális környezet, amely összeköti a feladatok megoldásában résztvevő tervezőket, beszállítókat, jogi tanácsadókat, alkalmazottakat stb.

A Lotus Domino szoftvercsomagra alapozva megteremthető egy, csak az együttműködő csapat számára elérhető, biztonságos fórum. Itt az adott feladat szereplői úgy dolgozhatnak együtt, továbbíthatják a szükséges információkat, mintha egy irodában ülnének.

Mindenki akár egy időben hozzáférhet ugyanazokhoz a dokumentumokhoz, amelyekhez hozzáfűzheti a maga megjegyzéseit. Az állományok (file-ok) tartalmazhatnak képeket, hang- illetve videofelvételeket is.

A rendszer segítségével dinamikus csapatmunka, nagyobb hatékonyság és gyorsabb döntéshozatal érhető el. Ezt nyújtja az e-business, vagyis az elektronikus üzleti tevékenység.

Web oldalunkon (www.ibm.com/ebusiness) megtalálja azokat az angol nyelvű esettanulmányokat, üzleti sikertörténeteket, melyek cége számára esetleg érdekes megoldásokat kínálnak. Magyar nyelvű tájékoztatónkat keresse a www.ibm.hu címen, vagy várjuk hívását a 06-80-200-083-as zöldszámon.

e-business

Ösztöndíj-lehetőségek felkutatása

Álláskeresés az Interneten

21. RÉSZ WESSELÉNYI ANDREA WESSE@ELENDER.HU WWW.WESSELENYI.COM/KARRIER.HTM

Mivel a Monitor minden héten sok diák kezébe is eljut, úgy gondoltuk, érdemes a karriersorozat egy részében bemutatni, hogyan szerezhető részletes információ az aktuális külföldi ösztöndíj-lehetőségekről az Internet segítségével. Hozzáteszük, a meghirdetett ösztöndíjak nem kizárólag diákokat és pályakezdeket céloznak meg, több pályázati kiírás szól oktatóknak, kutatóknak, művészeknek vagy gyakorló szakembereknek. Egyébként is, ma már az oktatás nem ér véget a diploma megszerzésével, a legtöbb foglalkozás (az informatika területe pedig főleg!) megkívánja, hogy a szakemberek újra meg újra folyamatosan tanuljanak, szakmailag tovább képezzék magukat.

Ha az Interneten barangolva keresünk ösztöndíjkiírásokat, legkézenfekvőbb az oktatási intézmények honlapjairól kiindulni, hiszen a pályázatokat gyakran egyetemeken, illetve tanszékeken vagy egyetemeken működő szervezetek, alapítványok írják ki. A magyar felsőoktatási

intézmények internetes címlistáját legkönnyebben a HuDir katalógusából érhetjük el, ehhez a www.hudir.hu oldalon válasszuk az Oktatás kategóriát.

Láthatjuk, hogy ma már szinte minden felsőfokú oktatási intézmény rendelkezik saját honlappal, bár ezek megjelenése és tartalma nem minden esetben elégti ki az információra vadászó szörföst. A nyitólapról ritkán derül ki, merre induljunk, ha aktuális pályázatokat, ösztöndíj-kiírásokat keresünk. A BME és a KLTE web-lapjain az „Egyetemi értesítőben”, a JATE web-kikötőjében az informatikai tanszék lapján találtam aktuális ösztöndíj-kiírásokat. A legtöbb egyetem és főiskola inkább kapcsolókat (linkeket) ad pályázatot hirdető oldalához, amelyek vagy működnek, vagy nem, több hivatkozás is holtvágányra, megszűnt vagy elköltözött web-oldalakra mutat.

Az időrabló szörfözést megelőzendő, az ösztöndíj- és pályázati lehetőségek iránt érdeklődőknek két web-oldalt

ajánlok, ahol gondosan válogatott és rendszeresen frissített, megbízható információ található.

Az első nyerő találat a SANSZ Alapítványi Információs Központ web-oldala, amelynek a KLTE szervere ad tárhelyet. Pontos címe: <http://www.lib.klte.hu/klte/students/sansz.htm>.

A SANSZ alapítvány és szerkesztőség hatodik éve dolgozik azon, hogy a civilszféra fóruma legyen, és üzenetek közvetítésén túl anyagi források elérhetőségét adja közre információs csatornáin keresztül. Az információs csatornák a papíron megjelenített SANSZ újságon és a Magyar alapítványok enciklopédiája című könyvön kívül magukba foglalják az újabb technológiák igénybevételével nyújtott információs szolgáltatásokat, így egy faxbankot és a Világhálón való aktív megjelenést is.

A honlapon oldalakon keresztül böngészhetünk az aktuális pályázatok között, a legkülönbözőbb témakörökben, többek között a Soros Alapítvány-

nak – amely közvetlenül is elérhető az Interneten a www.soros.hu címen – az MKM Magyar Szabadalmi Hivatallal közösen meghirdetett pályázatától kezdve az Európai Számítógép-használói Jogosítvány (ECDL) megszerzéséhez nyújtható hozzájárulás elnyerésére vonatkozó kiírásokig.

A SANSZ szerkesztőségének legújabb szolgáltatása az „Emil hírlevél”. Ennek segítségével a pályázati újság két lapszámának megjelenése között időszakban is eljutnak az érdeklődőhöz azok a pályázati felhívások, amelyek a beadási határidő közelsége miatt a SANSZ újság következő megjelenését már aktuális pályázatként nem érhetik meg. Ez a szolgáltatás díjtalan, a SANSZ honlapjáról (ahol a régebbi hírlevelek archívumába is beletekinthetünk) könnyedén megrendelhető.

A témában a másik telitalálat a HVG web-kikötőjében fellelt online karrierrovat a <http://www.hvg.hu/karrier> címen. Ez az oldal egy átfogó összeállítást nyújt a közép- és felsőoktatási intézményekben tanulóknak kínált ösztöndíjakról, melyek már az 1999-2000-es tanévre vonatkoznak! Humphrey, Fulbright, Eisenhower nemzetközi ösztöndíjakkal lehet eljutni az USA-ba tanulási vagy kutatói céllal, de van újságírói- és menedzserprogram is.

(folytatjuk)

Megbízónk, az **IBM Storage Products Kft.** az újonnan megnyílt, nemzetközi szolgáltatásokat nyújtó székesfehérvári nagyszámítógépes központjába

Mainframe Operator

munkatársakat keres.

Ön az ideális pályázó, amennyiben informatikai területen végzett pályakezdő vagy 1-2 év szakmai tapasztalattal rendelkező fiatal, kommunikációs szinten beszél angolul, és szakmai pályafutását Magyarország egyik legnagyobb és legdinamikusabban fejlődő vállalatánál szeretné megalapozni.

Megbízónk vállalja az új munkatársak betanítását és kiemelt hangsúlyt helyez folyamatos szakmai továbbképzésükre, amelyre nemzetközi környezetben kerül sor. E továbbképzés eredményeként, belső kiválasztódással kerülnek majd ki az új divízió vezetői.

A műszakos rendszerben végzendő munkáért megbízónk versenyképes fizetési feltételeket, műszakpótlékot, és egyéb, teljesítményfüggő juttatásokat kínál.

Amennyiben kihívásnak érzi, hogy a világon működő néhány mainframe - központ egyikének tagja lehet, és hirdetésünk felkeltette érdeklődését, kérjük, hogy magyar és angol nyelvű részletes szakmai önéletrajzát juttassa el tanácsadónknak:

P&Bert Management Consulting Group Kft.

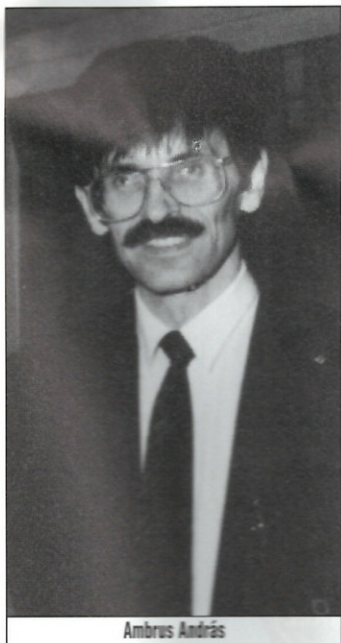
- Budapest, 1053 Kossuth Lajos u. 1.
- Tel./Fax: 266-93-48
- E-mail: pbert@mail.mata.v.hu
- Homepage: www.pbert.hu

P&BERT Management Consulting Group
"The Human Solution"

Amikor a hozzáadott érték termelőerővé válik

GUTTRAY LÁSZLÓ

Ambrus András

miért kívánja befejezni a disztribútori kapcsolatot, de az biztos, hogy az értékesítési eredményekkel nem lehetett problémája, hiszen minden olyan üzleti tervet teljesítettünk, sőt inkább túl teljesítettünk, amit közösen dolgoztunk ki. Bizonyos jelekből éreztük ugyan, hogy valami megváltozott – például abból, hogy a hamburgi központból a bécsi kirendeltséghez került át a Sharp-kapcsolat, ahonnan már közel sem kaptunk olyan gyors és rugalmas visszaigazolásokat megrendeléseinkre, mint korábban.

– *Mennyire érintette súlyosan a cég bevételeit az érezhető forgalomkiesés?*

– Könnyű kitalálni, ha azt mondom: az Euro-Profil forgalmának 90 százaléka a Sharp termékeinek értékesítéséből származott.

Újraépülés

– *Akkor ez egyfajta „áramszünet-efektus”, amikor egyszer csak kialszanak a fénycső... De az igazi üzletember például arról ismerszik meg, hogy ebben a helyzetben azt mondja: innen szép győzni.*

– Azt tudtuk, hogy kialakult egy stabil, közel négyezer céget számláló ügyfélkörünk, azt azonban csak remélhetjük, hogy partnereink nagy része bízik az Euro-Profillal kiépített kapcsolat biztonságában. Kemény időszak volt, gyakorlatilag úgy kellett újra felépíteni a cég termékpalalettáját, hogy a korábbi viszonteladóink és üzleti partnereink változatlan kiszolgálást kapjanak, ha igénylik, de a folyamatosan visszaépülő kínálatban új termékeket is kínálhasunk, mégpedig olyan minőségű termékeket, amelyek mellé bátran odaállhat az Euro-Profil. Eközben újra kellett strukturálni a céget. Ma két üzletágunk van, az Euro-Profil Szerviz Kft. az irodatechnikai eszközök forgalmazásával és szerviztevékenységével foglalkozik, az Europrofil Rt. pedig a számológépek és a szórakozatóelektronikai termékek vonalát exkluzív mosó- és hűtőgépekkel kibővítve viszi tovább.

– *Menjünk sorban: Hogyan lehetett kiváltani a számológépek piacát, ahol a Sharp egyértelműen piacvezető volt?*

– A Magyarországra ez év elején visszatért Texas Instruments kalkulátoraival és tudományos számológépeivel tökéletesen kiválhattuk a korábbi ter-

mékeket, s úgy tűnik, hogy a sikeresen beindított iskolai program iránt minden elképzelést felülmúló kereslet mutatkozik, és ez váratlan felfutást is eredményezhet.

– *Másológépek, nyomtatók?*

– Konica. Nyáron kerestünk kapcsolatot a japán gyártóval, és gyorsan sikerült felépítenünk azt az üzleti konstrukciót, amely mindkettőnk igényének megfelel. A Konica mind az analóg másolótechnikában, mind pedig a digitális nyomtatás terén pontosan olyan termékskálával rendelkezik, amellyel tökéletesen kielégíthetjük viszonteladóink, illetve közvetlen partnereink igényeit. A történethez tartozik, hogy a Konica egy nyíregyházi forgalmazó révén már eddig is jelen volt a hazai piacon; mi az országos disztribúciót úgy ajánlottuk fel, hogy a Konica korábbi partnere továbbra is a kelet-magyarországi régió legnagyobb dealere maradt.

– *Szórakozatóelektronika?*

– A japán fejlesztéseket alkalmazó, törökországi összeszerelő-üzemmel rendelkező Beko cég termékeit kínáljuk. A Panasonic-képcsövet tartalmazó televíziókból például hihetetlenül nagy választékot nyújthatunk, a kiváló ár/teljesítmény mutatók mellett kétéves helyszíni garanciát adhatunk. Ennek következtében már most is jelentős mennyiség értékesítésére van szerződésünk.

– *Akkor újra teljes a termékskála?*

– Nagyjából igen, minden korábbi berendezéshez árban és tulajdonságban hasonlót forgalmazunk, de nem szűnt meg a Sharp termékeinek utánpótlása sem, ugyanúgy vállaljuk a javítást és karbantartást, s ha éppen arra van igény, a hazai disztribútoron keresztül be is szerezzük az új készülékeket vagy kellékeket.

– *Emberileg hogyan lehetett megemészteni az eleinte bizonyára kudarcélménynek tűnő szakítást?*

– Gondolom érthető, hogy nagyon nehezen, hiszen tavasszal közel száz-hús ember dolgozott az országos méretűvé bővült cégnél. Nem tagadom, okozott néhány álmatlan éjszakát a „hogyan tovább” kérdése. Az átszervezés mellett sajnos néhány munkatársunktól meg kellett válni, de az ország nagyvárosaiban kilenc telephelyen ma is több mint 100 fő dolgozik, és az üzleti adatok is azt mutatják, hogy túl vagyunk a hullámvölgyön. Tavaly négy milliárdos forgalmat könyvelhettünk el, és idén biztosan elérjük a hárommilliárdot.

– *Minek tulajdonítható, hogy nem fordultak el a partnerek?*

– Minden kereskedelmi tanfolyamon

Eurokalkulátorok az Eurótól

Az élet is segített az Euro-Profil marketingkampányában, ugyanis a Texas Instruments legújabb kalkulátorai éppen az új pénznem, az euro átszámításához használhatók.

Mindhárom modellnél előre programozható memóriaegységben rögzíthetjük az euro és egy tetszés szerinti pénznem egymáshoz viszonyított árfolyamát, így a későbbiekben elegendő az átváltandó összeg értékét beütni, és egyetlen gombnyomásra megjelenik annak euróban érvényes összege vagy helyi valutában számított értéke.

A sorozat legkisebb tagja a zsebben hordozható, E2000 jelű modell, amelynek tízkarakters kijelzője a nagyobb számértékek megjelenítését is lehetővé teszi. A napelemtől is működőképes E2002-es típus kijelzőjén 12 karakter jeleníthető meg, a hordozható asztali számológép visszaléptető gombjának segítségével egyszerűen javíthatók a hibásan beütemezett számjegyek. Az euroátszámítási lehetőség mellett „egy-gombos” számításokra képes az előre betáplált áfa-kulcsokkal is.

Kifejezetten irodai és kereskedelmi felhasználók számára fejlesztették ki a hálózati adattérrel is működtethető, E2004-es asztali számológépet, amely az említett hibajavításon túl az elvégzett számítás eredményeinek kinyomtatására szintén alkalmas. Az eurokalkulátorok már beszerezhetőek, ajánlott végfelhasználói áruk 1400, 4700, illetve 9999 forint.

A statisztikák szerint Magyarország – valamint Lengyelország és a Cseh Köztársaság – kereskedelmének közel 60 százalékat az Európai Unió tagországaival bonyolítja, így annak ellenére, hogy Magyarországon közvetlenül nem használjuk majd az új pénznemet, a külkereskedelemmel foglalkozó cégek számára mindenképpen fontos lesz a forint vagy az egyes devizanevek gyors átválthatósága.

azt tanítják, hogy az eladásban első az eladó személye, második a mögötte álló cég, és csak harmadik helyen áll a termék. A Sharp szerződésbontása után megbizonyosodott az axióma igazsága: a munkatársak és a cég hiteles, a termékről alkotott véleményünk piachelyesítő tényezővé, a termékekhez kapcsolódó szolgáltatásaink minősége pedig önálló piaci értékévé vált. Itt tartunk most, s az hsztem, nemsokára eljön az idő, amikor kijelenthetem: kifejezetten forgalompezdítő volt a váltás.

Az Euro-Profil Kft.-t sokan és sokáig úgy ismerték mint a Sharp legnagyobb hazai disztribútorát. Hozzájuk fordult, aki fénymásolót kívánt forgalmazni, rajtuk keresztül jutottak el az ország legtöbb településére a zsebszámológépek, őket kereste, aki szórakozatóelektronikai cikkekkel foglalkozott.

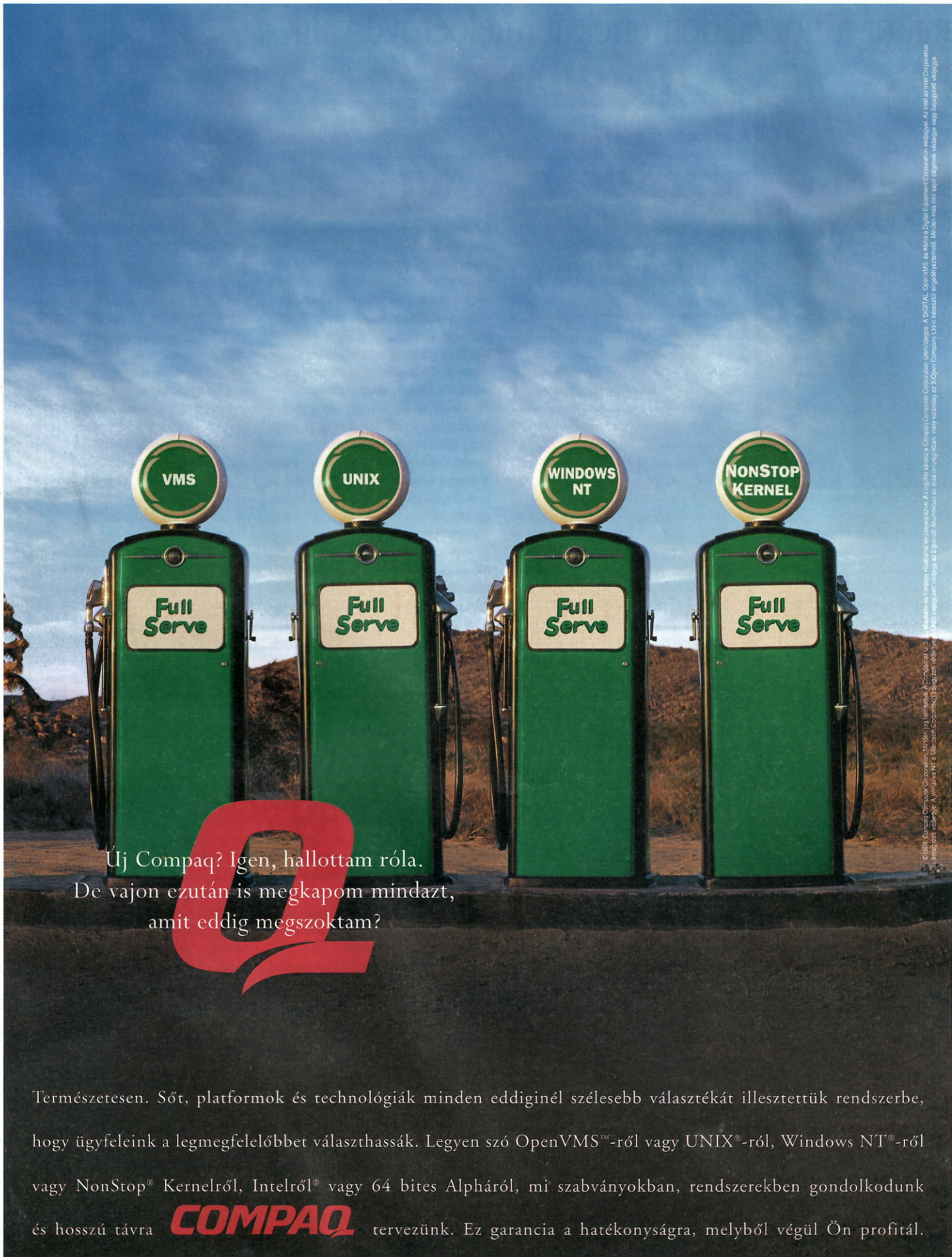
Az idén 14 éves cég öt évvel ezelőtt indította el a Sharp-termékeket az országban, s a forgalom folyamatosan növekedett. Ma már a cég tulajdonosai is biztosan tudják, hogy az emelkedő bevételeket nem csak a jó minőségű termékeknek köszönhetik, hanem a cég által biztosított termékátogatásnak, a szupportnak, azaz mindannak a „hozzáadott értéknek”, amelyet az Euro-Profil Kft. menedzsmentje és munkatársai adtak a japán termékekhez. Ezt a belső erőt egy váratlan esemény következményeként kényszerült felismerni a cégvezetés, nevezetesen akkor, amikor idén áprilisban kiderült: a Sharp nem kívánja folytatni az együttműködést.

Egy szakítás anatómiája

Ambrus András, a cég alapító ügyvezető igazgatója nem titkolja, hogy a vállalkozás életének egyik kritikus pillanata volt az áprilisi „szakítás”.

– A japán partner nem indokolta,

Az Euro-Profil Szerviz Kft. november 10-11-én 10 és 18 óra között a Hotel Flamencóban tartja őszi irodatechnikai bemutatóját, ahol a Konica digitális dímenziója címmel szakmai előadás és termékbemutató várja az érdeklődőket.

Új Compaq? Igen, hallottam róla.
De vajon ezután is megkapom mindazt,
amit eddig megszoktam?

Természetesen. Sőt, platformok és technológiák minden eddiginél szélesebb választékát illesztettük rendszerbe, hogy ügyfeink a legmegfelelőbbet választhassák. Legyen szó OpenVMS™-ről vagy UNIX®-ről, Windows NT®-ről vagy NonStop® Kernelről, Intelről® vagy 64 bites Alpháról, mi szabványokban, rendszerekben gondolkodunk és hosszú távra **COMPAQ** tervezünk. Ez garancia a hatékonyságra, melyből végül Ön profitál.

Legjobb válasz.

www.compaq.hu

1124 Budapest, Németszőlgyi út 97. Telefon: 458-5555, 457-3600

© 1994 Compaq Computer Corporation. Minden jog fenntartva. A Compaq az U.S. Patents Office által védett "Q" logóját használja. A Windows NT a Microsoft Corporation tulajdonát képezi. A UNIX név a Bell Laboratories tulajdonát képezi. A VMS név a Digital Equipment Corporation tulajdonát képezi. A DIGITAL, OpenVMS, az Alpha a Digital Equipment Corporation védjegye. Az Intel az Intel Corporation védjegye. Minden más név saját tulajdonát képezi vagy engedélyezett védjegy.